

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3 Kamratföreningars Tidskrift ♦ Nummer 1-2007

Vad händer på Visborgsslätt?

En intierad artikel med planskiss, flygfoto och massor av bilder av det anrika regementsområdet som är på väg att bli en ny stadsdel

P 18 kamratförening sid 4-19

70 årsjubileum

I år firar A 7 kamratförening sina 70 år med en jubileumsmiddag på Suderbys

A 7 kamratförening sid 20 -31

Kamratresa i västerled

Besök hos Kungl Östgöta Lvregementet och luftvärnets vagga i Karlsborg

Lv 2 kamratförening sid 32-39

7,5 cm pjäs får övergripande underhåll

Bosse Friberg och Arne Ekman jobbar för fullt

KA 3 kamratförening sid 40-51

Historiska minnesbilder

I slutet av 1970-talet hade videotekniken, och därmed konsten att på ett enkelt sätt fånga rörliga bilder, nått förbanden på Gotland. Videokameror och bandspelare anskaffades, och man började göra filminspelningar av övningar, regementets dag, instruktionsfilmer m.m. Detta fortsatte så länge förbanden existerade, och resulterade i åtskilliga mängder av band och titlar. Självfallet blev såväl regi som teknisk kvalitet skiftande, beroende på syfte och fotografens färdigheter. Många var genomarbetade filmer med titel, text, ljudsättning och handling, medan andra rörde enkla upptagningar av skilda slag under exempelvis en KFÖ. De senare är ju inte "filmer" i ordets bemärkelse, men väl värdefulla historiska dokument i form av rörliga bilder med direktinspelat ljud.

När museet som mest brydde sina hjärnor med hur dessa kassetter skulle kunna bevaras, så dök en räddande ängel upp, kaptenen Kenneth Broström, A7. Han erbjöd sig att konvertera dessa filmer till DVD-format.

Han har nu hållit på under mer än ett år, och då gått igenom hela 314 videoband. Dessa är nu överförda till 62 stycken DVD-skivor med fyra upptagningar på så gott som varje skiva. Skivorna ligger i smakfulla fodral och är uppgrupperade efter MKG/MDG, P 18, A7 samt Lv2. De har varit ute vid representanter för sina kamratföreningar för att förbättras genom

nedklippning, tillsättning av text m.m., men då det är ett synnerligen tidsödande arbete som fordrar såväl tid som intresse och kunskap, så har detta inte kunnat ske fullt ut. Det finns dock möjlighet att i framtiden göra kompletteringar om behov visar sig uppstå.

Kenneth har frivilligt gjort en magnifik insats för alla våra kamratföreningar och lagt ner ett otal timmar på detta omfattande arbete. Skivorna säljes till självkostnadspriset 50 kronor och beställes genom vidstående annons.

Arbetat på MKG, P18, A7 eller Lv2?
Deltagit i frivilliga försvaret eller
hemvärnet ?

Återupplev en massa minnen av personal och verksamhet på DVD!

Nu är all egenproducerad film vid
MKG, P18, A7 och Lv2
digitaliserad och sammanställd på DVD.
MKG 19 st, P 18 19 st, A 7 15 st och Lv 2 9 st.

Varje DVD innehåller 1.5 – 2 tim film.

De säljes till självkostnadspris 50:-/st + porto!

Beställ på <http://home.gotland.com/kenneth49/>

Innehåll

Gotlandsgruppen Anders Österberg 3

P 18 Kamratförening..... 4

A 7 Kamratförening..... 20

Lv 2 Kamratförening 32

KA 3 Kamratförening 40

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3
Kamratföreningars Tidskrift
Nr 1/2007

Grundad 2003 - nr 5 från starten.

Redaktion

Nils-Åke Stenström, Gunnar Trennestam, Göran Hellström och Anders Berlin

Medarbetare

Skribenter; Anders Österberg, Per-Åke Wallin, Gunnar Karlson, Jan-Christer Ankre, Lars Skalin, Hans Lönegren, Bengt Hyytiäinen, Anders Nilsson, Tomas Nilsson, Roger Larsson, Sylve Nilsson, Rutger Edwards, Anders Hammarskjöld, Kristina Swaan, Pär-G Werkelin och Lars Ellebring.

Foto; Artikelförfattarna om ej annat anges. Idé och layout; Göran Hellström

Tryck Trydells Tryckeri, Laholm, maj 2007

Försvarsmakten på Gotland i flyttningstagen

Efter att P 18 lades ner sommaren 2006 har arbete pågått med en framtida lokalisering av Försvarsmaktens kvarvarande delar på Gotland. Detta berör i första hand Gotlandsgruppen och Försörjningsavdelningens personal som man i första skedet ville samlokalisera i TSF (truppserviceförrådet) lokaler på Visborgsslätt.

Vasallens prislapp blev dock för hög varför Försvarsmakten bestämde sig för att själva bygga i anslutning till F 17 G vid flygplatsen, dit hade redan Fortverket och LedTek Visby flyttat under hösten 2006.

Under planeringen av bygget på F 17 G har nu åter Vasallen kommit in i bilden och erbjudit förhyrning av halva miloverkstaden i södra delen av Visborgsslätts område. På denna plats skulle Försvarsmakten smälta in bättre i den nya stadsdelen som nu döpts till Visborg. I skrivande stund arbetar vi alltså i två spår, antingen nybyggnation för 34 miljoner på F 17 G, alternativt förhyrning på Visborgsslätt. Var vi slutligen hamnar står idag skrivet i stjärnorna.

Klart är dock att sjöinformationskompaniet lämnar Nya Wisborg och flyttar in i nya lokaler vid polishuset i början på sommaren. Med detta lämnar Försvarsmakten det före detta stabshuset för gott.

Museet på Visborgsslätt har under vintern flyttats till Tingstade och kommer där att lokaliseras tillsammans med den norra hemvärnsbataljonen runt Förrådsgården.

På utbildningssidan genomfördes under hösten direktutbildning till hemvärnet. Den 18 september ryckte 27 soldater, varav nio kvinnor, in i kasern Bysen för att genomföra tre månader i gröna kläder. Utbildningen har kraftsamlats mot skyddsvaktstjänst, sjukvård, vapentjänst och strid. 24 godkända och mycket positiva ungdomar ryckte ut i mitten på december och samtliga har nu skrivit avtal med det gotländska hemvärnet.

Vårens övningar på Gotlandsgruppen är nu i full gång där vi bland annat genomför en utbildningskontroll i form av en grupptävling på Tofta skjutfält i början på juni. I samband med detta får vi också besök av det danska Hjemmevaernet från Sydfyn som deltar med två tävlande lag. Om intresse finns från kamratföreningarna får ni gärna ta kontakt med oss för att genomföra ett studiebesök i samband med någon intressant övning.

Avslutningsvis önskar jag er alla en trevlig sommar med mycket sol och bad.

ANDERS ÖSTERBERG
TJF C GOTLANDSGRUPPEN

Dåtid – Nutid – Framtid

Först vill jag tacka för ert förtroende att väljas till ordförande för GRKF. Ett uppdrag som känns både ansvarsfullt och stimulerande.

För att GRKF skall kunna verka och utvecklas krävs att vi inte får stelna i formerna – att vi inte bara ägnar oss åt det som varit. Med andra ord säga att allt var bättre förr. Det arv vi har ska vi naturligtvis bära med oss och vårda, det utgör ju samtidigt den grund vi står på. Men det är i nuet vi verkar, det är nu vi lever och bygger vidare för kommande generationer. Vi som haft förmånen att i olika befattningar tjäna Gotlands regemente har också ett ansvar att det vi tar över inte faller i glömska. Historien visar med all tydlighet att okunskap om det som varit skapar ett samhälle på osäker grund. Allt detta kan sammanfattas i rubrikens tre ord.

Verksamheten för GRKFspänner över många områden. Regementets nedläggning påverkar föreningen i en omfattning som inte kan jämföras med tidigare inträffat. En intensiv arbetsperiod ligger nu framför oss. Gotlands Forsvarsmuseum håller på att byggas upp i Tingstäde. Samarbete sker med föreningar, organisationer och myndigheter både på ön och på fastlandet. För vår del vilar ansvaret bland annat att driva "Ag pansar" vars uppgift är att inventera, katalogisera och bygga upp samlingarna från Gotlands Nationalbeväring I 27-I 18-P 18. Målet är att utställningarna med museilokaler med Tingstäde fästning och levande delar som trossropp m/ä ska visa vilken stor betydelse

försvaret har haft på Gotland. Målgrupper är inte bara de militärhistoriskt intresserade utan även skolelever, turister, ja listan kan göras lång. Men allt detta kräver engagemang, professionell ledning och finansiellt stöd för att bli verklighet!

Visborgsmässen och Cederströmska mässen har nu lämnats för gott. För att bevara arvet har inventarierna främst från Cederströmska mässen förts över till Suderbys herrgård i Västerhejde. Lokalerna benämns nu Herrgårdsmässen och återfinnes på andra våningen i herrgårdsbyggnaden. Möblerna och porträtten passar väl in i den tidsenliga byggnaden, allt utgör en miljö som är unik på Gotland. För att bevara minnet av regementets officersmäss har Svante Hagström givit ut en kort historik, "Officersmässen Visborgsslätt". Häftet med många fotografier och ett antal ritningar ger en god bild av hur mässlokalerna såg ut. Klart se- och läsvärd!

Efterföljaren till Väduren, den gemensamma kamratföreningstidskriften, har stor betydelse för våra kamratföreningar. Många av medlemmarna har av olika skäl inte möjlighet att delta i de olika aktiviteter som anordnas, speciellt svårt kan det vara för de som bor på fastlandet. Då har den kontakt som det skrivna ordet ger stor betydelse, en kort artikel kan väcka många minnen till liv... Inför det nummer som Du nu håller i handen har det förts en intensiv debatt hur tidskriften borde utformas. Färgbilder eller svartvita bilder, sidantal, papperskvalitet, frågorna har varit

många. Kvalitet kostar! Kamratföreningarna har gemensamt beslutat att vi detta år skall ge ut ett (1) nummer. Utförandet är som tidigare, mycket tack vare stöd från Gotlandsgruppen. Men - kostnaden är hög. Med porto kostar ett exemplar cirka 30 – 40 kr. Vi kommer därför inte ha råd att själva finansiera föreningens del av tidskriften. Utan extra bidrag blir utförandet i en torftigare form. Jag väddar därför om frivilliga bidrag. Sätt in Din gåva till GRKF pg 163001-1, samt ange "Tidskriften".

Försvarmakten på Gotland representeras idag främst av Gotlandsgruppen. Jag framför ett stort tack till chef och övrig personal för gott stöd och positivt bemötande i vårt arbete för kamratföreningen. Överbefälhavaren har uttryckt betydelsen av det arbete som kamratföreningarna på olika sätt lägger ner för Försvarmakten. Allt kan inte fokuseras på internationell tjänst, även hemmafronten kräver som bekant uppmärksamhet. För att vi ska få möjlighet att se hur dagens verksamhet bedrivs har GRKF inbjudits att följa Hemvärnets gruppfälttävlan på Tofta skjutfält lördagen den 2 juni. Efter en genomgång om Hemvärnets utbildning och uppgifter idag kommer vi att följa verksamheten på ett försommarvackert område, välbekant för de flesta av oss...

Tillsammans med Stockholmskretsen, A 7, Lv 2 och KA 3 kamratföreningar, samt övriga gotländska försvarsorganisationer, ska vi arbeta för att minnet av det gotländska militära arvet inte ska förblekna. Vårt arbete skall vara aktivt, utvecklas och synas!

Att vår verksamhet har uppmärksammats på högre ort bevisas genom att Nils-Åke Stenström har tilldelats Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) Förtjänstecken i guld för mycket väl nedlagt arbete i föreningens tjänst. Stort grattis Nils-Åke!

Kom ihåg att besöka vår hemsida, www.gotland.net/GRKF där Du finner mycket av intresse, inte minst årets programpunkter.

MED KAMRATLIGA HÄLSNINGAR

JAN-CHRISTER ANKRE
ORDFÖRANDE GRKF

Redaktörens inlägg

GRKF skribenter; skicka dina inlägg till nedanstående adress. Texten tar jag helst per e-post eller på diskett. Illustrationsmaterial och bilder vill jag ha som papperskopior, på diskett eller CD. OBS! E-posta inga bilder!

Väturen, Gotlandsgruppen, box 2012, 621 26 Visby.

E-post:
vaduren@zeta.telenordia.se

Telefon 0498 - 27 89 78

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Officersmässen Visborgsslätt

Svante Hagström har sammanställt en skrift om regementets officersmäss. Mässens historia inleds med den officerspaviljong som byggdes 1887-1888. Byggnaden skulle under 1950-talet bli Fritidshemmet, för att under 1980-talet övergå till Drifts- och Serviceavdelningen (DSA). Mässen i kanslihuset räknar sina dagar sedan 1905, och skriften behandlar intressanta uppgifter om dess investeringar, inredning, ekonomi och administration. Publikationen är på 40 sidor och innehåller nära 20 färgbilder, huvuddelen tagna av Lars Hallén, fotografen bakom boken "Svenska officersmässar". Intresserade kan inhandla skriften genom: Gotlands regementes Officerskassa www.offkassanp18.se eller Svante Hagström, telefon 0498-27 14 31, 24 41 06 mobil 0730-49 61 03.

Försäljning kommer att ske vid kamratföreningens KFÖ i augusti, samt under jullunchen. Pris 50 kronor.

Anmäl adressändring till GRKF sekreteraren
Crister Persson
Söderhagsvägen 26, 621 50 Visby

Telefon 0498 - 27 88 30, 0705-35 31 58
e-post: persson.gotland@telia.com

Tillhör du Stockholmskretsen måste du anmäla ändringen även dit!

Stockholmskretsen

Ordförande Lars-Inge Hägle
Midgårdsvägen 46, 136 46 Handen
Telefon 08-777 13 46, 073 - 993 56 80
E-post: lih@telia.com

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2007

- **2007-04-30 Traditionsenligt Valborgsmässofirande i P 18 änge.**
Genom Visborgs Jakt- och Viltvårdsförenings regi.
kl 18.00 Tal
kl 18.30 Brasan tänds
Förtäring från Koktross m/ä till låga kostnader.
- **2007-06-02 Studiebesök vid Gotlandsgruppens grupptävling på Tofta.**
Start kl 09.30 i kasern Bysen. Återkomst till P 18 ca 13.00 -13.30.
- **2007-08-18 --19. KamratFöreningsÖvning**
Övning med inriktning att genomföras i Tingstäde. Inbjudan med detaljer presenteras i denna tidskrift samt på hemsidan.
- **2007-10-25 kl 12.00 Kamratföreningslunch.**
Plats: Hwitsjärna. Se annons i Gotlands Allehanda/Gotland's Tidningar och på hemsidan.
- **2007-11-02 kl E.S.O. Kransnedläggning på Gotlands truppers gravplats.**
- **2007-12-18 kl 1500 Deltagande vid FM julbön i Domkyrkan,**
se annons i Gotlands Allehanda/Gotland's Tidningar
- **2008-03-06 Årsmöte GRKF.**

Se vidare information på hemsidan www.gotland.net/GRKF

Styrelse

Ordförande	Jan-Christer Ankre
Vice ordförande	vakant
Sekreterare	Crister Persson
Kassör	Ingemar Ohlsson
Klubbmästare	Magnus Olofsson
Ledamöter	Kurt Nysell, Jan-Eric Engström, Per-Lennart Karlsson
Revisorer	Claes Randlert, Lars-Ove Hoas
Valberedning	Stefan Pettersson, Jan Olai, Roland Snäckerström

In memoriam

Den 25 juni 2006 avled Gillis Stenberg. Gillis, född 28 november 1921 i Fröjel, sökte hösten 1938 fast anställning vid I 18. Från den 1 november ingick han i den s.k. volontärsoldatskolan om 40 elever, under befäl av fänriken Evald Almqvist. Efter de tre underbefälsskolorna utnämndes eleverna till furirer. Gillis erhöll betyget "med beröm godkänd". Efter fem års trupptjänstgöring (VK II rasade runt Sveriges gränser), huvudsak i motor- och stabstjänst, kommenderades Gillis till AUS (Arméns Underofficersskola) i Uppsala åren 1946-1949, varpå utnämningen till sergeant skedde. 1.september 1959 följde fanjunkargraden, varpå Gillis urvalsbefordrades (endast fyra stater) till truppförvaltare 1965. I "den stora nivelleringens år 1972"

fick han graden kapten. Redan 1968 placerades han i sin slutbefattning, som chef för regementsexpeditionen. Denna nyckelbefattning, kring vilken all stabstjänst kretsade. Den trygge, lugne Gillis Stenberg blev utomordentligt uppskattad av alla befattningshavare, inte minst den civilanställda expeditionspersonalen. Som ett exempel: 1955 skänktes en pokal för att av regementschefen tilldelas bäste utbildare inom uoff- och underbefälsskåren, med noggrant preciserade krav. Gillis Stenberg tilldelades priset. De båda kårerna önskade dock i fortsättningen slippa bli betygssatta, varför priset indrogs. Givetvis kan inte Gillis fräntas äran att av en enig jury ha utsetts till årets bästa trupptbildare. Så länge det gamla regementets kamratförening består kommer Gillis minne att leva.

PER ÅKE WALLIN

(som en iskall februarinatt 1949, under vinterutbildning, delade en igloo med Gillis på Åreskutans topp)

Löjtnant Jan "Janka" Jansson lämnade oss den 26 april 2006. Han avled helt oväntat i sitt nya hem i Motala, dit han flyttat efter att ha påbörjat sin nya tjänstgöring på Stridsskolan i Kvarn, Borensberg. Janka var född 29 nov 1953 och ryckte in till Befälsskola 1, sommaren 1970 (strv 102), och anställdes som korporal (Instruktörsskola 1) i april 1971 och som furir i december samma år. Öfu 1972, Sg 1974, Fj 1977 och Lt 1983. Janka inriktade sig redan från början på stridsvagnstjänst och strv-rep samt strv-bärgning, för att senare gå över till pv-tjänst. Efter studier på NTI-skolan: Tele/Radio/Tv/Datautbildning, blev han Simulatorofficer på regementet 1983. Där arbetade han med skjutssimulatorer, allt från strv och robot ner till finkalibriga vapen. Han var ofta anlitad av fastlandsförbanden för att

få deras utrustningar att fungera som tänkt.

I början av 2000-talet var han ÖB:s representant på ett internationellt symposium på Nya Zeeland för skjutssimulatorer.

Janka var försvarsmaktens anvisningsreparatör för simulatorer till finkalibriga vapen, målvästar, pskott m m.

Janka var en stor snäll "nallebjörn" med en stort varmt hjärta för alla i sin närhet.

Det fanns inga "problem" som var för små för Janka, han tog tag i allt med en stor iver och en lust för att lösa upp knuten. Janka löste inte det åt en, utan han var på framkant och handledde, så man fick insikt och kunskap om det man bad honom om.

Att arbeta med Janka innebar att man alltid hade roligt på jobbet, det var ingen dag som var som den andra.

KAMRATERNA PÅ P 18

Sylve Westberg, född den 9 april 1936 i Hamra, avled lugnt och stilla i Visby den 25 december 2006. Under uppväxtåren prövade Sylve på affärslivet nere på Sudret, märkligt nog återkom han till detta efter pensioneringen. Under fem år drev han, mot alla odds, men de gamla till glädje, en liten kvartérsbutik på Lännaområdet. 17 år fyllda sökte

han förtidsinskrivning som aspirant till s.k. instruktörsutbildning på I 18. Den gamla volontärintitutionen med kontraktsanställning hade sedan 1952 avvecklats. Antalet volontärer minskade för varje år sedan andra världskrigets slut. Förhoppningsvis skulle nu en blandning av förtidsinskrivna, samt övriga värnpliktiga, under en tiomånadersutbildning vaska fram fler blivande instruktörer. Underbefälsyrket blev dessutom ett pensionsberättigat framtidsyrke. Sylve genomgick alltså efter värnpliktsutbildningen Befälsskola, Instruktörstjänst, därefter Instruktörsskola I och II, båda med betyget "Med beröm godkänd". Kompani- resp skolchef var kapten Hammarberg

samt löjtnant P.S. Wallin. Från denna skola utexaminerades fyra blivande underofficerare. Försvarets Läroverk och Arméns Underofficersskola i Uppsala avverkades 1957-60, med sergeantsutnämning 26 augusti 1960. Sylve Westberg kom i huvudsak att tjänstgöra vid skytte- och stabsförband. I mitten av 60-talet utbildade sig sedan Sylve till signalist. En verksamhet som han sedan höll på med ända fram till dess att han beslutade sig att bli civil i mitten av 80-talet. Han arbetade då på Länsstyrelsen och höll på med försvarsfrågor. I slutet av 80-talet klädde han sedan på sig uniformen igen, för att fram till sin pension 1990, tjänstgöra som

stabskompanichef vid dåvarande F13 Gotland i Visby.

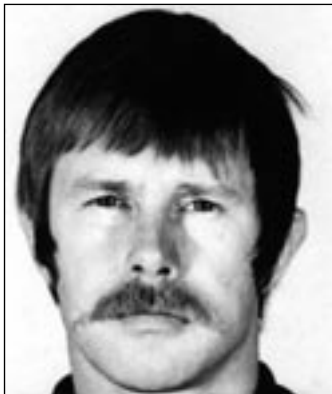
Med sitt glada positiva sätt kom han dock mest till sin rätt vid mängder av frivilligutbildning av lottor och bilkårister, FBU-medlemmar, hemvärnsmän, och kanske mest då ungdomarna.

Sylve, mera lik radioprataren Ulf Elfving både till sätt och utseende än Elfving själv, kom att bli en mycket omtyckt guide vid turistresor runt ön. Med sitt stora gotlandskunnande och glada sätt blev han också en populär lärare för blivande gotlandsguider.

En mycket trevlig och vänsäll kamrat har lämnat oss.

PER ÅKE WALLIN

In memoriam

Överstelöjtnant Stig Nygren föddes i Visby den 15 juli 1938. Han avlade studentexamen vid Försvarets Läroverk i Uppsala 1962 och anställdes som fänrik vid regementet 1963. Efter genomförd stabskurs vid MHS var Stig bland annat chef för grundutbildningsbataljonen vid regementet. Den sista befattningen var som chef Sektion 2 vid MKG-stab, varifrån han avgick med pension 1993. Mitt första möte med Stig skedde sommaren 1964. P 18, liksom många andra förband, var ålagt att genomföra så kallat praktikantläger. Målgruppen var gymnasister intresserade av den militära banan. På regementet genomfördes verksamheten med en vecka på Fårö med förläggning på FBU-lägre och en vecka på Visborgsslätt. Till kurschef var Stig kommenderad. Ung, spänstig och lättsam till sättet gjorde han genast ett stort – och gott – intryck på oss alla. Inte minst att han varje morgon, oavsett väder, kastade sig i vattnet för den obligatoriska morgonsimningen. På 1970-talet tjänstgjorde jag något år på det kompani där Stig var chef. Som chef hade han god hand med de värnpliktiga, liksom att han stöttade de befäl som gjorde sitt bästa. Skötte man inte sitt arbete hade han mindre överseende med detta. Jag minns under en lunch när Stig vände sig till en bordsgranne och sa ”Räck mig saltkaret så har du i alla fall gjort någon nytta idag”. Men de som hade vunnit hans förtroende gavs stor frihet hur arbetsuppgifterna skulle lösas, något som naturligtvis upplevdes som mycket stimulerande. Stig var mycket intresserad av det ceremoniella och var med stolthet fanförrare, en uppgift som

han ofta anmälde sig frivilligt till. Vilket många av kamraterna uppskattade! När dåvarande regementschefen överste Hodder Stjernswärd 1979 beslutade att regementet skulle införskaffa en bagge (vädur) som maskot tog månskensbonden Stig på sig uppgiften att utvalja en sådan. Uppgiften att välja rätt djur ställde höga krav på utövaren. Baggen skulle vara ett fysiskt praktexemplar, vara lugn och harmonisk till sinnet, psykisk stabil och ha förmåga att uthärda både ceremonierna vid regementet och fullgöra högvaktstjänst. Väduren är ju regementets symbol! Valet föll på baggen Harald som uppstallades hos familjen Nygren på Munkebos i Norrlanda. På alla sätt ett gott val! Efter avgång ur aktiv tjänst tillträdde Stig tjänsten som direktör för Solhem Hotell i Visby. En befattning som han hade skaffat sig god erfarenhet inför, under många år som reseledare på kontinenten. År 2002 avgick han som hotellchef och flyttade då tillsammans med hustru Monica till Frankrike. Men varje sommar återvände Stig till Gotland, nu i rollen som turistguide. Även för denna roll lämpad, vältalig, språkkunnig och intresserad av gotländsk historia. Eftersom han var på Gotland hade han möjlighet att delta i den av kamratföreningen arrangerade Kamrat Förenings Övningen (KFÖ). När han inte deltog förra året frågade många ”Varför är inte Stikkan med”? Svaret var att han tyvärr hade drabbats av ohälsa. Stig avled i Perpignan Frankrike den 26 november och urnan gravsattes på Östra kyrkogården i Visby den 20 december 2006 i närvaro av många kamrater.

Vixit, dum vixit, laetus.
(Han levde glad medan han levde).

JAN-CHRISTER ANKRE

Anders Gustavsson, Peter Gernstrand och Bengt Hammarhjelm i Börssalen 13 november 2006

Bengt Hammarhjelm belönas för sitt omfattande arbete.

Vid Kungl Krigsvetenskapsakademiens högtidsdag i Börssalen den 13 november 2006 tilldelades Bengt Hammarhjelm akademiens guldmedalj. Silvermedaljen fick han 1994. Motiveringen lydde: ”Han har även efter 1994 varit mycket produktiv. Bland utgivna verk som han författat eller medverkat i kan bl.a. nämnas Gotlands beredskap under det kalla kriget 1949-1989, Gotlands militär/försvarsförening 100 år, 1900-2000, Gotlands nationalbeväring och regemente. Hammarhjelmets forskning och författarskap kännetecknas av hög vetenskaplig kvalitet, god språkbehandling och noggrann dokumentation. Hans arbete har inte bara militärhistoriskt värde utan är också ett bidrag till Gotlands kulturarv i vidare bemärkelse. Genom Bengt Hammarhjelmets omfattande arbete är nu Gotlands militärhistoria från Gutasagan till våra dagar dokumenterad till gagn för kommande generationer.”

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Styresmännen i Kungl Krigsvetenskapsakademien

Från Cederströmska mässen till Herrgårdsmässen

Det gamla "P 18 rummet" med den pampiga skinngruppen samt med Harald och porträtt av donator Hans Lagerlöf på väggen.

Porträttsamlingen, med chefer målade i olja finns fram till år 1976, och därefter som fotografiska avbildningar. Möblerna kommer från gamla ordersalen. Vi har porträtt av chefer fram till år 1927 (tio stycken) som tyvärr inte får plats och vi har just nu ingen lösning på problemet. Är det någon av er som har en bra idé så lämna den till Officerskassans styrelse.

En gedigen matsal i norra delen av andra våningen, möblerad med bl.a. de gamla matsalsmöblerna och kungaporträtten.

När nedläggningen av P 18 på Visborgsslätt var genomförd stod Officerskassan inför ett ödesval - skulle P 18-mässen bestå eller gå i graven? Medlemmarna i Officerskassan var eniga om att försöka bevara mässen med dess traditioner och sökte därför olika lösningar. Suderbys VD, Lena Pålsson, ställde sig då positiv till att låta oss möblera delar av anrika Suderbys Herrgård som tidigare bebotts av officerare.

Officerskassan bildades 1861 med bl.a. ett startkapital skänkt av änkedrottning Josefina. Officerarna var på den tiden den enda fast anställda befälskåren och den var bara sam-

lad för gemensam tjänstgöring under ett kort befälsmöte årligen. Kårandan var stark och kassan byggdes upp av årgång efter årgång av officerare och verkade för trevnad, gemensam representation och traditionens bevarande. Officerskassan har tillfälligt varit stängd, men har under år 2007 öppnats för nya medlemmar.

Traditionen har nu förts vidare och en "Herrgårdsmässa" har nu möblerats i övre våningen och kan användas på motsvarande sätt som Cederströmska mässen. Suderbys Herrgård är en konferens/festarrangör för stora och små sällskap med

utmärkta möjligheter för möten, bröllop, årsdagsfirande, golf, lammgrillning och dessutom med övernattningsmöjligheter.

"Herrgårdsmässen" bokas på telefon 0498-29 60 30 och det är Suderbys som har serveringstillstånd i lokalerna.

Med detta hoppas Officerskassan att vi kan bidra till att delar av den militära traditionen kan leva vidare på Suderbys och att ni nyttjar "Herrgårdsmässen" på samma sätt som den gamla "Cederströmska mässen"!

Välkomna!

**LARS SKALIN
OFFKASSAN**

Fältnöte 2007

Försvarets minnen i Tingstäde

Fältkamrater!

Förändringens vindar har nu även nått oss. Inför KFÖ 2007 finns inte längre något regemente som stöttar oss. Glädjande är dock att Gotlandsgruppen bistår med transporter och förläggning, vilket håller kostnaderna nere för den enskilde.

Vi har de senaste åren konstaterat en viss föryngring i våra led, men det finns plats för flera!

För att om möjligt öka numerären måste vi ta till nya grepp, anpassade för den yngre generationen. Vi ändrar nu inryckningsdag till lördag, vilket ger bättre möjligheter för yrkesarbetande att delta.

I syfte att öka intresset så är golfintresserade anmälda till "Cementa Cup" dag II, söndagen. Vi går ut med fyrbollar och startar först.

Efter återkomst till lägret är det utdelning av GRKF priser i samband med lunchen. Eventuella utmärkelser som erövrats i "Cementa Cup" hämtas genom ledningens försorg.

För att hålla kostnaderna nere så utgår den externt upphandlade underhållningen. Den ersätts av vår eminente sångare och basist Owe Björkander som med övriga musikaliska förmågor och historieberättare underhåller oss på kvällen.

Spel vid korum, samt blåsande av andra signaler, sker genom Sten Lindbergs försorg.

Frivillig personal till dagplutonen

Intresserade anmälan Kurt Nysell senast 1 augusti på telefon 0498-26 43 09. Inställer sig 17 augusti i Kasern Bysen. Personal ingående i dagplutonen betalar halv avgift.

Program Fältnöte 2007

Lördag 18 augusti

Tid	Plats	Omfattning	Övningsledare
0800	Bysen	Samling. Busstp till Tingstäde	L-I Hägle
0845	Lägret	Frukost	C koktrossen
0930	Lägret	Immönstring. Indelning i kompanier	Moboff, m.fl.
1030	Lägret	Uppställning i bataljon. Hälsningsanförande	Ordförande
1045	Lägret	Gotlands stridskrafter år 2007	Mj Anders Österberg
1100	Lägret	Lunch	C Koktrossen
1230	I omgivningen	Fälttävling	Lars Skalin
1530	Lägret	Lägerlif, fältbaren tillgänglig	Enskilt
1730	Lägret	Prisutdelning	Lars Skalin
1800	Lägret	Middag	C Koktrossen
1930	Lägret	Lägerlif, fältartister, musik m.m.	Owe Björkander m.fl.
2100	Lägret	Halande av flaggan	Dagoff
2200	Lägret	Busstp till kasern Bysen	L-I Hägle
2400	Lägret	Tapto	Ordningsman

Söndag 19 augusti

Tid	Plats	Omfattning	Övningsledare
0600	Lägret	Frukost anmälda till Cementa Cup, KFÖ-mästerskapet	C koktrossen
0645	Lägret	Avtransport av golfspelare till Slite för tävling.	L-I Hägle
0700	Bysen	REVELJ	Ordningsman
0800	Bysen	Uppställning, avtransport till Tingstäde	L-I Hägle
0840	Lägret	Frukost	C koktrossen
0930	Lägret	Fotmarsch till Förrådsgården.	Dageleven
0945	Förrådsgården	Visning och orientering om Gotlands Försvarsmuseum	Rolf Larsson
1100		Återmarsch till lägret	Dageleven
1200	Lägret	Korum. Spel Sten Lindberg	Batpastor
1230	Lägret	Lunch	C koktrossen
1330	Lägret	Prisutdelning till golfvinnare	L-O Hoas
1400	Lägret	Brytande av förläggning	C Daggrp

Priset är för den enskilde 300 kronor för båda dagarna, vilket inkluderar övernattnig i kasern. Tältförläggning, med utsikt över träsket, erbjuds i Tingstäde.

Anmälan. Skriftlig anmälan erfordras. Klipp ur, skriv av, eller kopiera talongen, fyll i noggrant och posta den senast den 1 augusti under adress Våduren, Gotlandsgruppen, Box 2012, 621 26 Visby. Det går även bra att e-posta in talongens uppgifter till vaduren@zeta.telenordia.se

Lämplig färjetransport på fredagen 17 augusti avgår från Nynäshamn klockan 2005 med ankomst 2320 till Visby. Lars-Inge Hägle möter med buss vid hamnterminalen. Förläggning kasern Bysen. Sängutredning tillhandahålles.

OBS! Har du av någon anledning inte haft möjlighet att anmäla dig i tid, eller om du har andra frågor, kontakta Kurt Nysell på telefon 0498-26 43 09 eller epost: kurtmysell@sverige.nu.

Jag anmäler mig som deltagare i fältnötet 2007.

Namn.....

Adress.....

Telefon.....

Övernattar i tältlägret.....

Övernattar i kasern Bysen.....

Anmälan till Cementabollen och KFÖ-mästerskapet i golf:

Ja Golf Id..... Nej.....

Sveriges pansar-idag och i morgon

Stridsfordon 90

Huvuddelen av denna tidskrifts läsekrets hade sin aktiva tid då Sveriges försvar hade en överblickbar organisation och struktur. Landskapen hade sina utbildningsförband. Ett anställt befäl fick på sina skolor lära sig vad Sverige kunde mobilisera i händelse av en krigssituation. Krigs/Försvarsmaktens uppgift var att försvara landets gränser mot inkräktare. Budskapet var lättfattligt och kändes tryggt.

Det senaste årtiondets snabba förändringar av landets Försvarsmakt är inte lätt att följa - eller ens ta åt sig - av en utomstående. Vad hände exempelvis med pansartrupperna? Vad finns kvar av "Sveriges pansar"? P 18 sista överste och regementschef, Gunnar Karlson, nu tjänstgörande på Högkvarteret, har välvilligt ställt upp för att ge oss en inblick.

Redan den av redaktionen föreslagna rubriken på denna artikel väcker frågor. Vad är

egentligen "Sveriges pansar"? En gång var det enkelt. Det fanns ett truppslag i Armén som hette "pansartrupperna". I det truppslaget fanns stridsvagnar och pansarbandvagnar. Resten av Försvarsmakten var i princip inte splitterskyddad. Idag ser det annorlunda ut. Mekaniseringen är utbredd. Splitterskyddade fordon finns i alla försvarsgrener (ja då, både i Marinen och i Flygvapnet) och i en stor mängd typer av förband.

Läget idag

Först kan konstateras att bataljonsnivån idag är den högsta nivån för ständigt organiserade enheter av markstridsförband, även mekaniserade sådana. Brigadnivån och de fast sammansatta brigaderna finns inte längre kvar. I stället finns tre stridsgruppstaber som bland annat har förmåga att leda ett antal bataljoner och andra enheter (även marin- och flygförband). Stabernas betjädningsförband har den utrustning i form av mekaniserade ledningsfordon som krävs för att cheferna ska kunna utöva även framskjuten ledning på stridsfältet. I Försvarsmaktens insatsorganisation ingår idag sex stycken

mekaniserade bataljoner varav fyra utrustade med stridsvagn 122 och stridsfordon 90 (i olika versioner) samt två utrustade med stridsfordon 90. Det är sex mycket slagkraftiga bataljoner med utrustning i internationell toppklass. Inte minst förmågan till strid i mörker är imponerande. På det taktiska området pågår också fortsatt utveckling av den viktiga förmågan att lösa uppgifter i urbaniserad miljö. De sex mekaniserade bataljonerna utbildas vid P 4, P 7 och I 19, som idag alla genomför stridsvagnsutbildning.

Den splitterskyddade enhetsplattformen

Vidare pågår utveckling av två lätta mekaniserade bataljoner, utan stridsvagnar och med pansarbandvagn 302 som huvudfordon i väntan på den "splitterskyddade enhetsplattformen" (SEP), som planeras införas 2016. Utbildningen av lätta mekaniserade bataljoner är planerad att genomföras vid Livgardet. Vad gäller äldre typer av materiel kan konstateras att stridsvagn 121 nu är helt utmönstrad. Pansarbandvagn 302 (utöver de som ingår i de lätta mekaniserade bataljonerna) och

401 finns kvar i ett fåtal i olika stödfunktioner och kommer att göra det under många år framåt. Det är inte bara organisationsformer och materiel som dimensionerar förbandens förmåga. Utbildningen är också en viktig faktor. Införandet nyligen av ett nytt utbildningssystem får genomslag. En minsta utbildningstid på elva månader (två terminer) och en ökad andel yrkes- och reservofficerare på befattningar som förr var avsedda för kompanibefälsvärnpliktiga bidrar till att öka förbandens möjligheter att lösa olika uppgifter. Det faktum att många av de soldater också gör en tredje termin som kontraktsanställda, och kanske någon internationell insats, bidrar till en ytterligare höjd kvalitet i förbanden.

Framtiden

Inriktningen för framtiden kan sammanfattas med några rader ur ett av arméinspektören fastställt dokument: "Dagens typ- och krigsförband har (inom en 10-års period) transformerats till flexibla enheter i en modulärt uppbyggd organisation. Detta innebär bl a att förband kan anpassas och sättas samman efter behov till olika insatsmiljöer och situationer, där förmågan att verka i internationella insatser prioriteras högt". Den inriktningen innebär att de sex mekaniserade bataljonerna utvecklas mot en "modulär" förbandsstruktur, innehållande såväl tunga (stridsvagn), medeltunga (stridsfordon 90) som lätta (lätta splitterskyddade fordon) kompanier. Denna nya "enhetsbataljon", Mekbat -08, är under uppbyggnad vid P 4, P 7 och I 19. Bataljonen är en stridsenhet, men kan även tillfälligt struktureras om. Moduler (kompanier) ur flera bataljoner kan sättas samman för att lösa de uppgifter som krävs. Detta synsätt innebär bland annat att man kan väga behovet av rörlighet (strategisk

och taktisk) mot behovet av eldkraft och skydd på ett mera flexibelt sätt än idag. Den stora utmaningen för mekaniserade förband i ett internationellt sammanhang idag och i framtiden är att inte komma "för sent med för mycket", utan att komma i rätt tid med det som behövs. Det gäller därför att vi lär oss hantera de utmaningar avseende utbildning, ledning, underhållstjänst och ledarskap som den "modulära" organisationen medför.

Stridsvagnen blir kvar

På materielområdet kommer stridsvagn 122 och stridsfordon 90 att utgöra de tunga respektive medeltunga systemen under överskådlig tid framåt. I intervallet 2010-2015 föreslås en REMO (renovering och modifiering) för att anpassa de materielsystemen till nya krav. Stridsvagnen, dödförklarad många gånger genom decennierna, finns alltså kvar i planeringen även framöver. Dessa tyngre fordon ska kompletteras av en SEP, som inte minst ska ersätta de äldre funktionsfordon som används idag. Vilket fordon som ska ikläda sig SEP-rollen i framtiden vet vi inte ännu. Vad gäller tänkt materielutveckling av de mekaniserade förbanden kan också nämnas införandet av splitterskyddad granatkastare, bandvagn 309 till de lätta kompanierna, RG 32 (splitterskyddat patrullfordon), och nytt stridsledningssystem. Även den enskilde soldatens utrustning är föremål för utveckling.

Sveriges försvarsmakt kommer alltså att innehålla slagkraftiga "pansarförband" även i framtiden. Det blir förband som kan lösa en stor bredd av uppgifter både nationellt och internationellt och som kan hävda sig väl i jämförelse med andra.

Jag hoppas att dessa rader har givit pansarentusiaster och andra en hastig inblick i nuläget och den planerade och tänkta utvecklingen. Avslutningsvis vill jag rikta ett tack till överseltöjtnant Carl Berglund vid arméavdelningen i Höckvarteret, som har varit vänlig nog att sakgranska denna artikel. Det kan ju behövas, eftersom författaren ursprungligen är infanterist...

GUNNAR KARLSON

En bro för mycket. Bron över floden Waal i Nijmegen var av högt strategiskt värde under världshistoriens största luftlandsättning, operation Market och Garden. Här passerar marschen första dagen.

FOTO: HENRIK LUND.

Nijmegenmarschen 2006

Bengt Hyytiäinen, författaren till denna artikel, deltog förra året, för andra gången, i denna krävande marsch. Men sommarens värmebölja på kontinenten fick ödesdigra konsekvenser för detta världens största årliga idrottsevenemang och marschen fick avbrytas för de drygt 50 000 anmälda deltagarna. Ledningen har ändå tagit det vanskliga beslutet att åter förlägga 2007 års fyradagarsmarsch till tredje veckan i juli.

Förra året skulle den 90:e fyradagarsmarschen i Holland, Nijmegen, genomförts som vanligt. Men redan första dagens marsch krävde två människors liv och hundratals andra deltagare som var i behov av sjukvård, allt från värmeslag till uttorkning.

Hollands sjukvårdsresurser blev snabbt överbelastade och man gjorde sig redo att transportera patienter utomlands, samtidigt som militära och civila läkare krävde att marschen skulle avblåsas. För den första marschdagen lydde väderprognosen på 31 grader Celsius, vindstilla och mycket soligt. Den andra dagens prognos var som den första, fast nu med 35 grader Celsius i skuggan. Hettan i solen gav temperaturer långt över de meteorologiska mätningarna.

I resten av Europa hade, vid denna tidpunkt, minst 15 personer avlidit till följd av hettan. I Storbritannien slogs värmerekord som var dryga hundra år gamla, Europa gick på knäna under den obarmhärtiga hettan.

Historiskt beslut

Aldrig i fyradagarsmarschens hundraåriga historia (den inleddes 1906 med uppehåll för dom båda världskrigen) så har man tidigare brutit en påbörjad marsch.

Men den katastrofalt snabba negativa utvecklingen gav Nijmegens borgmästare Guusje ter Horst samt K.N.B.L.O:s (kungliga nederländska institutet för fysisk fostran) marschledningen inget val.

Den första dagens marsch började helt normalt tills de första svimningsfallen rapporterades av

Röda korsets personal strax efter lunch. "Runt klockan 1530 var det som på en given signal att en del av deltagarna skulle förlora medvetandet och handlöst falla omkull", sa Carin van Eeneeaam, sjukvårdare. Det var inte bara marschdeltagarna som drabbades, utan även åskådare kollapsade i sina stolar. Det gjorde det till en kamp mot tiden att upptäcka de drabbade, eftersom de på håll såg friska ut i jämförelse med de som föll på den asfalterade vägen.

Ambulanserna hade svårigheter att ta sig fram eftersom marschen går på allmän väg och endast speciella motorcykelambulanser kunde nöjaktigt forcera folkmassan.

Deltagare med blåsor och andra vanliga marschrelaterade åkommor fick lämna plats till mer brådskande ärenden.

Krävande sjukvård behövdes

I camp Heumensoord (multinationell militär förläggning, ca.6000 soldater) fick 375 militära deltagare behandling. Mer än 200 liter dropp gick åt. Övrig militär sjukvårdspersonal dirigerades om till orten Lent där läget var som mest kritiskt hos de civila deltagarna.

Artikelförfattaren som själv ingick i SND 06 (Swedish Nijmegen Delegation 2006) bevitnade hur många soldater fick sova utomhus p.g.a. värmen och hur brandkåren begöt matsalstället med vatten för att få ner temperaturen inomhus.

Under hösten 2006 så har marschledningen meddelat slutgiltigt att ingen återbetalning kan ske med hänvisning till force major. Som kompensering har man låtit tillverka en alldeles unik utmärkelse som skickats till alla deltagare. Trots 2006 års elände har man kommit fram till att det är mindre bra att förlägga denna Vierdaagse (fyradagars som det heter i Holland) till hösten eller våren. Denna marsch är nämligen, ekonomiskt sett, hårt bunden till tredje veckan i juli då Nijmegen har en mycket stor kulturfestival. Den vecka alstrar lika mycket pengar på besökarna som under ett helt år.

BENGT HYYTIÄINEN

Från vänster: Nils-Åke Stenström, Claes Randlert, Ronny Larsson, Jan-Christer Ankre, Kjell Thomsson och Helge Snöbom.

Årsmöte intill Tofta skjutfält

Torsdagen den 8 mars genomförde Gotlands regementes kamratförening sitt årsmöte, denna gång förlagt till Suderbys Herrgård i Västerhejde. Nu fanns inte längre det regemente som tidigare, sedan år 1934, stöttat föreningens möten med att upplåta sina lokaler och mässar. Vetskapen om att Tofta skjutfält låg på andra sidan vägen och kunde ge lisa vid eventuell abstinens, kunde möjligen utgöra en viss tröst.

Klockan 1735 inleddes samlingen med att Sten Lindberg blåste regementets igenkänningssig-

nal på trumpet för de nära 50 församlade. Inledningsvis hölls parentation över de medlemmar som under året, och för evigt, lämnat kamratkretsen: Lars-Eric Olin, Jan Jansson, Per-Olof Eng, Gillis Stenberg, Gunnar Strimfors, Bengt Lideborg, Nils-Inge Pettersson, Stig Nygren, Sylve Westberg, Bertil Nylund och Ove Andersson.

Mötet öppnades av GRKF:s ordförande, överstelöjtnant Ronny Larsson, numera tjänstledig från chefskapet över Gotlandsgruppen för att prova på att leda Gotlands postala verksamhet. Inledningsvis upplästes om att föreningen har en egen hemsida, www.gotland.net/GRKF. Webmastern, Crister

Persson, erhöll lovord för ett bra arbete. Årsavgiften klubbades till 100 kronor per år. Stockholmskretsen sätter sin egen avgift, men betalar 10 kronor per medlem och år till GRKF.

Sedan kamratföreningen bildades har regementschefen varit självskriven ordförande, men det praktiska arbetet har utförts av en vice ordförande. Valberedningen, under Stefan Pettersson, föreslog nu att befattningen vice ordförande tas bort, och menade då i den funktion den hittills haft. Förslaget gav näring åt några debattsugna som inte till fullo tagit åt sig det verkliga motivet. Valberedningens förslag till funktionärer antogs, och blev sålunda: Ordförande: Jan-Christer Ankre Vice ordf: vakant

Sekreterare: Crister Persson Kassör: Ingemar Ohlsson Klubbmästare: Magnus Olofsson Ledamöter: Kurt Nysell, Jan-Eric Engström, Per-Lennart Karlsson Revisorer: Lars-Ove Hoas, Claes Randlert Valberedning: Stefan Pettersson, Jan Olai, Roland Snäckerström.

Under "övriga frågor" orienterade Rolf Larsson om Gotlands Försvarsmuseum. Han pekade särskilt på att det är en anläggning som byggs "för att stå i hundra år, i likhet med Länsmuseet och Bunge-museet". Han uttalade önskemål om att kamratföreningarna knyts fastare till denna militärhistoriska anläggning som kommer att bevara minnen från

de truppslag som varit knutna till Gotland. Göran Hellström lämnade en orientering om den gemensamma tidskriften där de fyra kamratföreningarna enat sig om att även under 2007 ge ut ett nummer, liknande det senaste som utkom våren 2006. Det är en dyrbar produktion som med portokostnader hamnar på 40-50 kronor stycket. Beslutet gäller endast årets utgåva, inför år 2008 skall den ekonomiska nivån åter prövas.

Under avtackningen erhöll Nils-Åke Stenström Sveriges Militära KamratFöreningars Riksförbunds (SMKR) förtjänsttecken i guld för sina insatser för museet, kamratföreningen och dess tidskrift. Avgående ordförande Ronny Larsson avtackades med blommor som ordförande, Claes Randlert erhöll regementets förtjänstmedalj för sina insatser i GRKF, och Kjell Thomsson avtackades som avgående klubbmästare. Jan-Christer Ankre och Helge Snöbom fick ta emot GRKF vete-rannål. Mötet avslutades med att Sven Larsson lät Gotlands regementes marsch ljuda från en medförd uppspelningsapparat, varefter nyligen pensionsavgångne översten Anders Ek höll ett uppskattat föredrag över sina tre år som militärattaché i Washington. Samlingen avslutades med kaffe i Herrgårdens "mäss" som förtjänstfullt ställt i ordning under ledning av Lars Skalin.

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Ett av rummen i den nya mässlokalen. Från vänster Gunnar Almqvist, Birger "Bigge" Löf samt Hans Dahlström. På väggen två av 18 regementschefer, till vänster överste Folke Haquinius, chef 1951-57, till höger överste Karl Gunnar Berggren, chef 1942-45.

Delvis datoranimerat foto över kommunens blivande lokaler; kanslihus, kasernerna Gunfaun, Graip och Gute. Framför kanslihuset, men fristående från detta, uppförs en byggnad som med täckta gångbryggor förenar de omgivande kasernerna. Omfattande ombyggnader i kanslihuset erfordras. Huvuddelen av bottenplanets södra del blir reception och i tillbyggnaden kommer att finnas plats för bibliotek/utställning. I de fyra byggnaderna skall ca 500 personer beredas en arbetsplats, och så gott som alla skall ha ett eget kontorsutrymme. I kasernerna delas logementen på mitten för att skapa plats och förutsättningar för effektiva kontorslokaler. Förutom trapphusen blir interiören helt ny. Utvändigt sker inga påtagliga förändringar. Kasern Havde är inte inanspråkade av kommunen.

Fotnot: bilden är en illustration som underlag till förslaget till detaljplan. Förändringar med bla. byggrätter kommer att ske.

Vad händer på Visborgsslätt?

Uthyrningsläget

kontrakt: ca 50 000 kvm

Blåmarkerade områden visar det som idag är uthyrt. Observera att Försvarsmakten ännu är den största hyresgästen.

Det spontana svaret på rubriken är väl att "där händer mycket". Nya aktörer träder in efter hand, och det sjuder av liv och rörelse inom det tidigare slutna området. Den huvudansvarige för omställningen efter nedläggningen är Fredrik Pettersson, vd för P 18 Vasallen AB. Företaget har fyra anställda och har installerat sig i Fortverkets lokaler utanför kasern Bysen. Vd har välvilligt ställt upp och svarat på frågor för vår tidskrifts utsände, om vad som pågår på Visborgsslätt. När regementet, i och med riksdagsbeslutet i december år 2004 lades ner, så bildades P 18 Vasallen AB (tillträdde som ägare augusti 2005) med uppgift att se till att området genom försäljning och uthyrning gav bästa möjliga utdelning till statskassan. Liknande AB bildades vid andra nedlagda förband. Bolagen avvecklas när uppgiften är slutförd, således när hela det aktuella området är sålt och lämnat statens ägo. För P 18 del räknar man med att det kan ta upp till 10 år. Det område som P 18 Vasallen AB har att

Den gamla Regementsvägen kommer att bli central i den nya stadsdelen Visborg.

Exercishuset är uthyrt till Arena Visby AB (Visby IBK) som driver ett innebandycentrum.

Miloverkstaden: Miloverkstaden Visby AB är i full gång efter att ha fått serviceavtal med Volvo lastvagnar.

Utbildningsverkstad: Lokalen, samt ett intilliggande skärmtak, är uthyrt till renhållningsföretaget Ragnsells.

Närmast syns Motorskolan där nu Länsstyrelsens uppdragsenhet (lantbruks- och skogsbruksenhet) huserar. Till höger stridsvagnsgaraget. Där oljiga stridsfordon en gång täckte golvytorna är nu skinande rent. Här finns nu VIC-tvätten och Hemglass.

I Nya Wisborg finns kronofogdemyndigheten t.o.m. september månad. Diskussioner pågår med Länsstyrelsen om en eventuell flytt dit.

Vaktlokalen: Byggnaden kommer att vara mer knuten till parken när vägen flyttas till andra sidan. (enligt detaljplaneförslaget). En framtida kiosk?

Visborgsmässan kan komma att ligga i ett framtida bostadsområde.

Militärrestaurangen är uthyrd till den sista anställda föreståndaren, Eva Pettersson.

exploatera omfattar i stort det inhägnade området, Exhuset, Militärrestaurangen och Nya Wisborg. Det blir en ny stadsdel med namnet Visborg.

Den inhägnade ytan har fått en indelning i tre områden. Den norra delen, det gamla kasernområdet, planeras som kontorsmiljö. Kommunen beräknas den 1 dec år 2008 flytta in i kanslihus, kasern Gunfjaun, Graip och Gute. Kaserngården kommer att delas i tre, ungefär lika stora delar, i öst-västlig riktning. Mittendelen blir ett grönområde, på båda sidor blir parkeringsplatser för tillsammans 230 bilar. Gamla matsalen/museet blir inredd för friskvård.

Parken framför kanslihus och kasernerna Graip och Gute kommer med sina minnesstenar att vara fredad och minna om Gotlands regemente, samt dess kaserner som blev jämt 100 år. Den södra delen av området kommer att innefatta verkstadsmiljö, lätt industri och handel. Miloverkstaden är uthyrd till ett nybildat företag, Miloverkstaden Visby AB som har tio delägare och 18 anställda. Det finns långt gångna planer på att lokalisera Gotlandsgruppen till dess övervåning.

Även Utbildningsverkstaden (BT-förrådet), hela stridsvagnsgaraget och Motorskolan är uthyrt och i halva LV/Art-hallen (senare Teknikhuset) huserar Högskolan.

Det mellanliggande området, med vacker parkmiljö, kommer att kunna bli ett bostadsområde där trevliga kvarter kommer att växa fram. Nya byggnader kommer att anpassas till befintliga träbyggnader för att ge ett homogent intryck. Ett av problemen blir Truppserviceförrådet, vilket inte är lämpligt för bostadsändamål, men ändå för värdefull för att rivas.

Resan att skapa en "civil" stadsdel av det över hundra år gamla regementet har bara börjat. Det finns många frågor som ännu väntar på svar och det är inte utan viss nyfikenhet man undrar hur det ser ut på Visborgsslätt om tio år.

Fältarbets tjänsten 1960-89

I början av 1960-talet organiserades bataljonsstaberna med ansvariga personer för olika områden, bl.a sambandstjänst, underrättelsetjänst och fältarbets tjänst. Hans Lönegren var en som då iklädde sig befattningen fältarbetsadjutant. Sin första krigsplacering i denna befattning blev vid Stig Runeborgs bataljon hösten 1960. Lönegren berättar här om befattningens vedermödor under sin tjänstgöring vid de olika gotlandsförbanden.

Första tjänstgöringen föregicks av en grundkurs vid Fältarbets skolan, då placerad vid Ing 1 i Solna. En fortsättningskurs följde hösten samma år. Ing 1's regementschef överste Nils Raab uppträdde i den då nya blå uniformen, m/60. Någon trodde han var utländsk militärattaché.

Chef för Fältarbets skolan var överstelöjtnant Sten Wohlin, senare generaltygfältnästare. Skillnaden mellan skolchefens eleganta yttre och hans svettiga och smutsiga elever var slående vid de tillfällen vi möttes under fältövningar på Järvafältet. Våra lärare var ingenjörsofficerarna Sven-Åke Dahl och Gösta Axelsson. Regementskamraten Olov Andersson deltog också i kursen. Gotlands Regimente hade vid den tiden ännu inte ömsat truppslag, så vi var fortfarande infanterister.

Fältarbetsadjutanternas ansvarsområden Fältarbetsadjutanterna förväntades fylla behovet av stabspersonal i stridsgrupperna och i de stora gotländska bataljonerna. Vi skulle kunna träda in som adjutanter till stf.batC då bataljonen ryckte fram på två täter. Vi ingick i andra upplagsomgången. Huvuduppgiften var emellertid att ge bataljonschefen råd och synpunkter i fältarbetsfrågor. Jag hade ingen erfarenhet eller utbildning i stabarbete varför nästa kurspaket, några år senare, blev två kurser för medlemmar i brigad- och fördelningsstab på Karlberg. Båda kurserna var möjligen överkurser för en bataljonsstabsmedlem, men givande, bra organiserade och väl genomförda.

På Karlberg var kursledarna pansar- och infanteriofficerare som Sven Hedin, P 7, Jan Carlsson, I 12, Gösta Wilinger P 6 och Claes-Gösta Landergren P 10. Vi bodde som furstar på skolans gästhem, och kände oss som privilegierade studerande i den traditionstyngda miljön. Innan våra lektioner började på morgonen såg vi ofta den legendariske, nu bortgångne Allan Mann, på sin motionsrunda.

"Klasskamraterna" kom från arméförband över hela Sverige. Sällskapslivet präglades av andan på Karlberg, otvungen, öppen och kamratlig. Vi var klädda i uniform även

Hans Lönegren

Filip Wiktorsson

Anders Dahlin

Hans Menkert

Carl-Gustaf Geijer

Olle Annas

under kvällsbesöken på stan. Några kamrater gick på bio i centrala Stockholm. Folklivet var då lugnare än i dag, men det begynnande Vietnamkriget präglade samhällsandan. Uniformsklädda personer var i vissa kretsar inte välsedda. Några kolleger möttes av gloporden "Jävla mördare" och svarade "Vi är bara reservare" och fick då svaret: "Jävla hobbymördare"! Den episoden förringade inte intrycket av att vi var välkomna och accepterade i våra nya blå uniformer.

Första tjänstgöringen som farbadj

Första KFÖ'n inträffade i anslutning till den första fältarbets kursen. Direkt från övningarna på Ing 1 till övningarna i Tingstäde. Att hålla på med tidsödande och arbetskrävande fältarbeten var emellertid inte att tänka på. Jag fick hjälpa till med olika övningar som förflyttningar, försvar, skjutningar m.m. Under slutövningen höll jag ihop med och följde stf batC, Filip Wiktorssons rörelser i terrängen. Han var en vänlig, något disträ man, vars pinaler jag hade att hålla reda på, på den traktorkärra, som var vår platsomgångs stabsplats.

Någon fältarbetsövning var inte planerad och genomfördes heller inte. Jag, och förmodligen också bataljonschefen, Stig Runeborg, undrade vad min närvaro var bra för.

Vid nästa KFÖ 1963 gled jag runt "till förfogande" som det stod på regementsordern. Anders Dahlin och C-G Geijer ledde bataljonen.

Jag kände mig vara mest i vägen och skickades på allehanda diffusa rekognoserings-

uppdrag i landskapet. Inga fältarbeten var aktuella då heller.

Fältarbetschefen på MKG.

Inom MKG fanns naturligtvis en befattningshavare med ansvar för såväl planering som genomförande av krigsplanerade fältarbeten. Vem som bestred befattningen under tidigt 1970-tal kommer jag inte ihåg. Fältarbets tjänsten låg i träda, tycktes det, men så var det naturligtvis inte. Olle Annas hade uppdraget att vara ansvarig för fältarbetsfrågor då den huvudansvarige, en ingenjörsofficer från Ing 1, ej var på plats. Denne tjänstgjorde någon eller några veckor varje år på Gotland. Calle Lönroth var den förste på den tjänsten som tog ett samlat grepp över fältarbetsadjutanterna på de fem bataljonerna och tre stridsgrupperna. Han samlade oss till en veckas genomgång och kollegial, kamratlig samvaro, hösten 1985. Senare bestred Jan Sundberg tjänsten på MKG. Båda var då majorer vid Ing 1.

Fältarbetsadjutanterna vid gotlandsförbanden.

Då Lönroths samlade oss till genomgången 1985 kände jag Olov Andersson från Fältarbets skolan. Han var till professionen lantmätare på Lantmäteristyrelsen. Lars Troedsson, känd profil bland reservofficerskamraterna, var affärsman och Hans Menkert var officer på stat vid P 18 och hade konverterat från ingenjörstrupperna till pansarvapnet någon gång på 1970-talet. Nya kolleger var reservarna vid Ing 1 Nils Sjölund, skadereg-

lerare vid ett försäkringsbolag och Göran Kruse, fastighetsmäklare. De var som fältarbetsansvariga placerade vid GK i norr resp. Visbygruppen i väster. Kruse tävlade i rally och ville visa oss sina färdigheter som förare av en 903-a under korta turer på det väglösa övningsfältet. Upplevelsen var inte behaglig. Vi bytte förare.

Vid bataljonerna var förutom Andersson, Troedsson och Menkert också juristen Jorma Ahokas, jägmästaren Ingvar Norrby och undertecknad placerade. Jag tror att också Bengt Rohndal tillhörde gänget. Han var då personalchef på Ericson i Visby. Övriga fältarbetsadjutanter som delvis lappade över de nämnda var Leif Ullrich, lärare, och Gunnar Serge, f.d. ingoff. Nestorn i gänget var Egon Grönlund, byggmästare från Havdhem. Under vår gemensamma vecka deltog 7-8 av oss. Vi träffade då ett gäng fortifikationsficerare och personer tillhörande räddnings- och röjningsstyrkan. Av samvaron oss emellan minns jag mest krogbesök med mat och dryck. Det visade sig så småningom att våra och fortifikatörernas uppgifter kolliderade. Skiljelinjen mellan våra ansvarsområden var långt ifrån glasklar. Så vitt jag minns klarades detta aldrig ut. I ett skarpt läge hade order och information korsats och verkat desorienterande på såväl uppgifter som tilldelning av materiel. Vi fältarbetsadjutanter som verkade i bataljonsstaberna med sina rörliga stridsuppgifter hade en helt annan uppfattning om befogenheter och ansvar än fortifikatörerna, vars verksamhet präglades av mer statiska förhållanden. Men, som sagt, det klarades aldrig ut hur vi skulle "dra åt samma håll" och vem som hade ansvar för detta.

Pionjärplutonen behövde övas

I mitten av 1970-talet utgjordes den gotländska bataljonen av en stor organisation med åtta kompanier bl.a. med en pionjärpluton i trosskompaniet. Bataljonen var ett stort och otympligt förband som på två tåter strävade mot den strand där fientligt invasionsförsök befarades. Min subjektiva uppfattning av hur taktik och teknik förändrades under åren löptr i takt med olika omvärldshändelser. Det var alltid svårt att hitta övningsobjekt för pionjärplutonen, anpassade till den korta tid som stod till förfogande vid en KFÖ. Under de första KFÖ'na hanterades plutonen som hjälpförband vid transporter, bevakning och allmänna arbetsuppgifter. Så småningom fick pionjärerna praktiska uppgifter som gav viss, om än begränsad erfarenhet. Jag minns uppgiften att förstärka en andra, östlig framryckningsväg, mot Färösund förbi gården Hultungs. Pionjärerna lade en trumma i en bäck, vilket möjliggjorde för hjulfordon att nå Färösund på en sidoväg. Ytterligare trummor byggdes senare på andra vägvägnitt under senare förbandsövningar.

Strandminering

Pionjärerna hade uppgift att i snabba lägen lägga ut minor på stränder där landstigning

befarades vara omedelbart förestående.

Minorna lastades på traktorkärror. Via trärännor som hängdes på vagnssidorna släpptes minorna ner på marken. Traktorn körde med långsam fart i en fastställd kompassriktning medan minorna kasade ner på stranden där tändarna apterades av pionjärerna. På kort tid kunde stora ytor mineras. Minorna låg visserligen fullt synliga så minfältet måste försvaras så att röjning försvårades.

En mintjänstövning som jag minns var när pionjärplutonen fick uppdrag att larmminera tillfarten till flygvapnets radaranläggning på Furilden. Det var inte plutons arbete som blev minnesvärt, utan den lunch jag bjöds på inne på anläggningen, men det är en annan historia, som det heter.

Under min tid som fältarbetsadjutant övade vi aldrig att bygga broar. Antalet och längden på stridsvagnshindrade diken är inte så många på Gotland. Kanalen mellan Mästermyr, delar av Gothems- och Dalhemsån och kortare partier av andra vattensjuka diken kunde undvikas eller förberedas genom att fyllas med timmerstockar, stenar eller annat material. Detta övades inte men väl rekognoserades.

Under fältarbetsveckan besökte vi När socken. Det stora diket/kanalen bedömdes kunna vara hindrande för fordon genom sin bredd och mjuka marker. Då vi stod vid kanalen kom en äldre man gående. Vi frågade honom när diket senast rensats. Hans svar förstod ingen av oss utom gotlänningen Ingvar Norrby. Den gamle mannen talade en så sällsamt gotländsk dialekt att vi tvingades nyttja Ingvar som tolk.

Stabsarbete

Fältarbetsadjutantens huvuduppgifter, som jag minns det, var i huvudsak allmänt stabsarbete. Även kollegerna med underrättelse- och sambandstjänst som huvudsakliga uppgifter var också ofta sysselsatta med stabsarbete. Som stabsresurs hjälpte jag till att utforma order, kopiera oleat (enkla kartskisser med framryckningsvägar), och besöka förbanden med information och samråd, dirigera trafiken vid kolonnbildningspunkter m.m. Det innebar att det av många så förhatliga väntandet och ovissheten om vad som skulle hända, aldrig drabbade mig. Jag visste för det mesta vad som var i görningen och vad som förestod av planerad händelseutveckling.

Kärnvapenhot

Kärnvapenhotet tynade bort efter Fale Burmans tid (utan jämförelse i övrigt). De övningar som avsågs spegla detta fasansfulla vapen var svårt att få realistiska. Att klockan fyra en vacker gotlandsmorgon väcka ett antal garvade, lite äldre, lokalförsvarsoldater med ropet "Ni ser en rökpym borta vid horisonten! Tag skydd mot tryckvåg och värmevåg! Anlägg tät klädsel. Rapportera till kompanichefen!" gav inte snabbt resultat, snarare tvärtom. Jag ansågs vrickad. Såvitt jag kommer ihåg var fältarbetsadjutanten

den som skulle samla Räddnings- och röjningsstyrkan, däribland pionjärplutonen, och bege sig till platsen för angreppet. Detta övades bara en gång. Under förberedelseskedet inför slutövningen körde jag ofta längs planerade framryckningsvägar för att rekognosera, föreslå vägvisning och kolonnbildningspunkter.

Utrustade med moderna fordon blev stabsarbetet successivt lättare och intressantare. Bättre radioutrustning bidrog också till detta. Skillnaden mellan den Filipssonska upplatsomgångens verksamhet bakpå en traktorkärra och en 9033:a med Lennart Runsten som stfbatC var stor både i förhållande till teknik, taktik, organisation och deltagande personer.

Framtidens fältarbeten

Fältarbeten har alltid varit en del av krigets vardag. Under seklernas lopp var fortifikationsofficerarna viktiga länkar i det försvar som byggde befästningar. Efter Första världskriget befanns förbindelse-, befästnings- och förstöringsarbeten viktiga. Under senare år har minor fått en allt större betydelse för krigföringen.

Arméns fältarbetscenter i Eksjö forskar, samlar och ger information, samt undervisar i hur fältarbetsresurser ska användas i dag och i framtiden. Ett ökande problem är alla de miljoner trupp-, tramp- och folkminor som ligger kvar i krigsdrabbade områden. Det är civilbefolkningen, inte minst barn, som främst drabbas. Fältarbeten är en verksamhetsgren som ofta fyller mellanrummet mellan militär och civil verksamhet. Att bygga upp vägar och vattenförsörjning, röja minor och förstöra försåt är uppgifter som tar vid när stridsverksamheterna avtar. Ing 2 och Fältarbetscentrum finns kvar i den svenska försvarsorganisationen till gagn för forskning och utbildning i dagens oroliga värld.

HANS LÖNEGREN

Artikelförfattaren, universitetslektorn och filosofie doktorn, Hans Lönegren, är född 1932 i Jönköping. Han gjorde värnplikten på Kungl. Gotlands Infanteriregemente 18 år 1952. Efter stabstjänstutbildning gick han vidare inom fältarbetssektorn och gjorde sin första KFÖ som fältarbetsadjutant 1960. Hans sista tjänstgöring i den befattningen blev 1989 som fältarbetschef i Visbygruppen. Hans Lönegren bor sedan många år i Rimforsa. Tillsammans på trappan syns hustrun Ulle.

Gotlands Försvarmuseum står inför stora projekt

Årsmöte med Visborgsslätts Museivänner (nu Gotlands Försvarmuseum) 16 januari år 2007. Mötet, som samlat 29 deltagare, genomfördes i restaurang Hvitstjärna. Det var också det andra och slutliga mötet för att fastställa ändringar i stadgarna.

Ordföranden, Rolf Larsson, inledde med att orientera om anledningen till detta årsmöte, och att det blivande Gotlands Försvarmuseum skall ha sin verksamhet i Tingstäde med Förrådsgården som bas. Museet kommer att byggas upp och drivas med hjälp av Gotlands militära kamratföreningar ur P 18, A7 och Lv2. KA3 KF har valt att avvakta med att ansluta sig till Gotlands Försvarmuseum.

Ekonomi för projektering

Förrådsgården är för museets del säkerställd de närmaste tre åren, då Gotlandsgruppen hyr densamma från FortF. Förhandlingar pågår om museets köp/hyra av de aktuella lokalerna.

Robert Knutas redogjorde, i egenskap av kassör, för ekonomin. Vid början av år 2006 fanns likvida tillgångar av 107.000 kronor. Vid årets slut fanns 601.000 kronor, vars markanta ökning kommer av HKV utbeta-

lande av 500.000:-, avsedda för projektering m.m. inför fortsatt uppbyggnad.

Stadgeändringar

Ordföranden redovisade de stadgeändringar som varit nödvändiga för museets ändrade inriktning. Det innebar bl.a. att namnet Visborgsslätts Museivänner upphör och föreningen med dagens möte bytt namn till *Gotlands Försvarmuseum*.

Ersättning

Styrelsen har funnit att viss kompensation skall utgå till de som gör insatser för museet. För arbetande medlemmar i museet gäller fri transport från Visbyområdet till Tingstäde och åter. Transporten kan bestå av från museet tillhandahållet fordon, eller ske i form av samåkning med privat fordon, varvid milersättning av 15 kr (60 kronor tur & retur) utgår till fordonsinnehavaren. Vid "normalarbetsdag" sker avresa från Visby 08.30 och återtransport från Tingstäde 15.00. De som deltar hel dag erhåller fritt för- och eftermiddagsfika, samt 50:- i dagtraktamente som ersättning för lunchmålet. Styrelsens ledamöter avstår t.v. från särskilt

arvode.

Arbetsinsatser av de mest skilda slag kommer efterhand att erfordras. Intresserade ombedes att redan nu kontakta sin egen kamratföreningsordförande.

35 miljoner till 23 platser

Christian Braunstein från SFHM orienterade om hur det gått med de 35 miljoner vilket äskats från Kulturdepartementet som årligt verksamhetsbidrag att fördela till de 23 försvarshistoriska objekt som ansetts vara av riksintresse. Dessa har av SFHM/HKV utvalts ur de nuvarande 63 befintliga förbandsmuseer/försvarshistoriska anläggningar. Bodens fästning står som nr 1 på listan, och Tingstädeprojektet som nr 2! Ursprungligen förväntades att riksdagen skulle ta detta ekonomiska beslut i höstas. Så har inte skett, regeringen har i stället återremitterat ärendet till HKV. SFHM fruktar att HKV tvingas begränsa summan, och har gjort upp en "Plan B" omfattande att antal strykningar i listan, där bl.a. Musköbasen föreslås utgå. Gotlands Försvarmuseum berörs dock inte av "Plan B".

I dagsläget vet vi således ingenting om det årliga verksamhetsstöd som ursprungligen kalkylerats till 500.000-700.000 kronor (angett från SFHM) och som är nödvändigt för driften av Gotlands Försvarmuseum. Det kan dröja till hösten 2007 innan beslut fattas i Sveriges riksdag. Medlemsavgiften, en (1) krona per medlem och år, har gällt sedan föreningens bildande. Styrelsens förslag att behålla summan godkändes. Avgiften erläggs av respektive KF. Valberedningens förslag till funktionärer presenterades av Lars-Eric Thor. Förslaget godkändes av årsmötet.

Rolf beredd kämpa vidare

Vice ordförande, Jan-Christer Ankre, avtackade ordförande

Christian Braunstein, SFHM, redovisar dagsläget.

Rolf Larsson för hans tid inom Visborgsslätts museivänner, och hoppades att han med fortsatt entusiasm skulle fortsätta att driva Gotlands Försvarmuseum mot sitt slutmål. Rolf tackade för förtroendet och sade sig beredd att kämpa för ett militärt museum som inte står och faller med nuvarande KF-medlemmar, utan ännu blomstrar om hundra år.

NILS-ÅKE STENSTRÖM

Gotlands Försvarmuseums styrelse

Ordförande	Rolf Larsson
Kassör	Robert Knutas
Sekreterare	Nils-Åke Stenström
Ledamöter	
	Jan-Christer Ankre
	Anders Nilsson
	Göran Hellström
	Robert Östergren
	Lars Randelius
Revisor	
	Elisabeth Havdalin
	Magnus Olofsson
Revisorsuppleanter	
	Roland Snäckerström
Valberedning	
	Jan-Eric Engström (P18 KF)
	Ingemar Guthenberg (Lv 2 KF)
	Vakant (A7 KF)

Behov av lektionssal?

Det vita huset visar byggnaden i Förrådsgården i Tingstäde där Gotlands Försvarmuseum har sitt arkiv i bottenvåningens högra del. Denna byggnad, liksom övriga lokaliteter, hyr Gotlandsgruppen av Fortifikationsverket (FortV). I andra våningens högra del finns en lektionssal som rymmer 50 åhörare. Den utlånas kostnadsfritt till kamratföreningarna. Beställning sker vid Gotlandsgruppen genom respektive KF-ordförande på telefon 295066 (mj Gunnar Enekvist). Städning, iordningställande och bortforslande av sopor skall ske efter användning. Byggnaden till höger är den blivande museilokalen.

Stockholms kretsen

Stockholmskretsen avhöll sitt ordinarie årsmöte onsdagen den 28 mars 2007 i Catering "Jasminens" lokaler, Dalagatan 27, Stockholm. Undertecknad kunde hälsa 27 deltagare varmt välkomna, varav sex var personliga gäster till ordföranden och klubbmästaren. Som kretsens gäst hälsades Jan-Eric Engström från huvudföreningen GRKF, särskilt välkommen. Hedersledamöterna Anders Sifvertsson och Gunnar Karlson, samt fd vice kretsordföranden Jan-Olof Ejnervall, hälsades särskilt varmt välkomna till årsmötet.

Parentation hölls för de avlidna medlemmarna Karl-Erik Nordström, Ulf Hagström och Ivar Törnquist. En tyst minut ägnades åt minnet av de avlidna medlemmarna, varefter Bengt Belfrage framförde tystnadssignalen "The Last Poast".

Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar fick styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Sedan vidtog val enligt stadgarna, där valberedningens ordförande Christer Svärd framlade valberedningens förslag. Orientering gavs om kretsens kommande aktiviteter. Under punkten övriga frågor redovisade Anders Sifvertsson kretsens nyupplagda hemsida, samt upptogs en diskussion om rekryteringen och förutsättningarna för kretsens framtid.

Ordföranden överlämnade kretsens veteranåtal till Sune Hallingström. Bertil Malmström erhöll Ragnar Hansens vandringspris för bästa rekrytering under 2006 och Bo Christiansson mottog minnesmedaljer som tidigare inte kunnat överlämnats till revisorerna.

Efter årsmötet orienterade Jan-Eric Engström om bland annat Officerskassans nya mäss på Suderbys herrgård, GRKF verksamhet, Gotlands Försvarsmuseum, kamratföreningstidskriften och

Försvarsmaktens omfattning på Gotland. Kvällen avslutades med en välsmakande supé i matsalen under en trevlig samvaro.

I anslutning till årsmötet företogs ett konstituerande styrelsemöte, varvid styrelsen och övriga funktionärer fick följande utseende: Ordförande Lars-Inge Hägle, vice ordförande Bertil Malmström, sekreterare Mari Lagerlund, och kassör, Bengt Belfrage. Klubbmästare blev Per-Olov Alama, arkivarie/tradoff Robert von Knorring, ledamot Anders Sifvertsson, suppleanter Carl-Christer Hjorth, Kristofer Gegenwarth (tillika vice sekreterare), Björn Andersson och Knut Göthe. Revisorer är Bo och Inga-Brith Christiansson, revisorsuppleanter Åke Holmgren och Per Nordenvall. Fanförare är Kristofer Gegenwarth, Robert von Knorring och Knut Göthe. Valberedningen utgörs av Christer Svärd som ordförande, samt Stig Skallak och Christer Fohlström som ledamöter. Ordinarie ledamot i GRKF, huvudföreningens styrelse, är Lars-Inge Hägle och suppleant Bertil Malmström.

LARS-INGE HÄGLE
ORDFÖRANDE

Stockholmskretsen deltar i firandet av Nationaldagen den 6 juni. Traditionenligt medverkar kretsen i fanmarschen från Kungsträdgården klockan 1730 till Skansen där festligheterna börjar klockan 1900. Kom gärna och bese marschen eller firandet på Skansen. Kungafamiljen anländer praktfullt med ekipage från Hovstallet, eskorterat av Den Beridna Högvakten. Sammanlagt består kortegen av cirka 80 hästar – en mäktig tilldragelse, som är värd att beskåda.

Stockholmskretsen inbjuder till två kamratträffar hösten 2007

13 september

Studiebesök och information om fångvården i fd Långholmens fängelse. Tag buss nr 4 till Långholmsgatan och därifrån en promenad över bron.

Kl 1245-1300 Samling i entrén på baksidan av fängelsehotellet.

Kl 1300-1500 Guidning och information i fd fängelset av Ove Erkheden från Sällskapet "Dahlmans vänner".

Kl 1500-1600 Promenad till ett kafé där en lättare förtäring kommer att serveras till ett pris av cirka 100 kronor per person.

För deltagande i visningen och måltiden sker anmälan senast tisdag 11/9 till Lars-Inge Hägle tel 08-7771346, 073-9935680

eller e-post: lih@telia.com. Ansvariga inom kretsen är Kristofer Gegenwarth och Per-Olov Alama.

14 november

Styrelsemöte i kombination med kamratträff och föredrag av överste Hjalmar Mårtensson över ämnet Carl Philip Gottfried von Clausewitz (1780-1831) och hans verk "Om Kriget".

Styrelsemötet med samling kl 1430 pågår mellan kl 1500-1700 i Försvarshögskolan, FHS, Drottning Kristinas väg 37, Stockholm. Därefter är det samling kl 1700-1730 i restaurang "Syster & Bror" på Drottning Kristinas väg 24, för föredrag

kl 1730. Vid 19-tiden intar vi landgång, öl/vatten, kaffe och kaka till priset cirka 125 kronor per person. Kvällen avslutas vid 20-tiden.

Anmälan till styrelsemötet, kamratträffen och måltiden skall ske senast söndag 11 november till ordföranden enligt ovan.

Alla är varmt välkomna liksom besökande kamrater från Gotland och från andra kamratföreningar i Stockholm. Trevligt om vi blir många deltagare vid träffarna. Välkomna!

LARS-INGE HÄGLE
ORDFÖRANDE

Jubileumsåret 2007

Redan 1937 bildades A 7 kamratförening, 70 år har kamraterna vid kåren och regementet samlats under kamratföreningens fana och förhoppningsvis skall vi fortsätta med denna samling och gemenskap i många år framöver. Kamratandan och gemenskapen har alltid kännetecknat och framhållits som en ledstjärna i alla möjliga sammanhang för alla oss A 7:are. Vi skall naturligtvis fortsätta med vår gemenskap och kamratskap i samma goda anda lång tid framöver. Under många år har ju föreningen stöttats av förbandet men nu knagglar vi framåt med allt mindre och mindre stöd. En förening med intresserade och positiva medlemmar löser allt ändå, eller hur?

Jubileumsåret kommer vi särskilt att uppmärksamma i samband med en jubileumsmiddag den 8 september då vi hoppas att många "gamla" och även "yngre" Gotlandsartillerister dyker upp. Väl mött!

Under året som gått har det varit en intensiv verksamhet i föreningen främst avseende all vår materiel, från stort till smått, som har måst flyttas från det ena stället till det andra och kanske inte riktigt fullt ut fått någon slutlig hemvist ännu. Museet ligger just nu nerpackat i Tingstäde i väntan på beslut om att upprätta ett nytt "Gotlands försvarsmuseum" just i Tingstäde. Mycket arbete väntar men vi hoppas och tror på ett jättefint museum i framtiden. Våra tavlor och vårt silver har flyttats till Suderbys herrgård där det kommer att synas för många besökare framöver. Viss materiel kommer att säljas eftersom vi bedömer att vi inte på ett bra sätt kan förvara detta i framtiden. Vi har jobbat med arkivering av alla A 7:s föreningars handlingar. En annan jobbspost är vår tidning där vi ju tillsammans med övriga kamratföreningar på Gotland försöker att hitta lösningar som möjliggör utgivning även i framtiden eftersom stödet från försvarsmakten minskar. På nästa sida hittar du en liten vädjan om bidrag till bildandet av en tidningsfond för att kunna fortsätta med tidningen i många år framöver. En egen hemsida är under uppbyggnad och skall förhoppningsvis finnas på Internet i slutet av maj.

Jo, mycket är på gång men det kanske viktigaste är våra träffar i olika former och vid olika tider som vi bjuder in till. Det är verkligen roligt att se så många komma till dessa olika begivenheter. Nu ser vi fram emot en riktigt härlig sommar och många glada trevliga stunder med våra nära och kära. Vi ses den 8 september.

ANDERS NILSSON
OMVALD ORDFÖRANDE

Styrelse

Ordförande
Sekreterare
Kassör
Ledamöter

Suppleanter

Anders Nilsson
Gunnar Trennestam
Stefan Ekman
Göte Nilsson, Leif Svensson,
Nils-Folke Eriksson, Göran Karlsson
Max Magnusson, Björn Wizén

Inbjudan till ärtlunch torsdag 27 september

Samling utanför personalmatsalen Hwitstjärna kl. 11.50.
Vi "går till bords" i VIP-matsalen kl. 12.00 där vi intar lunchen.

Lunchen består av ärtor, pannkaka,
lättöl/bordsvatten och kaffe.

Pris 55 kr.

För de som vill ha "varm punsch" tillkommer 25 kr.

Aktuell information delges vid kaffet.

Anmäl ditt deltagande till Gunnar Trennestam på
telefon 29 13 60 eller 070-55 11 772 (om jag inte svarar
lämna då ett meddelande) eller e-post till
gunnar.trennestam@telia.com.

Senast den 20 september vill jag ha din anmälan.

Välkommen
Gunnar Trennestam
Sekreterare

Tidningsfond

Vad är nu detta? Jo! -Vi vill försöka att säkerställa att vår gemensamma och förträffliga Kamratföreningstidskrift kan ges ut även i framtiden! Vi gör det här och nu genom att vädja till er alla att stötta vår "Tidningsfond" med ett ekonomiskt bidrag, stort eller smått spelar ingen som helst roll. Bidragsgivarna kommer att publiceras på särskild plats i kommande nummer av tidningen. Ni som vill stödja A 7 Kamratföreningens "Tidningsfond" gör det genom att sätta in ert bidrag på föreningens plusgirokonto 18 98 82-4. Glöm inte att fylla i ditt namn och att det är till "Tidningsfonden".

Tack på förhand!
Styrelsen

Inbjudan till Jubileumsmiddag

MED ANLEDNING AV ATT A 7 KAMRATFÖRENINGEN I ÅR FIRAR
SIN 70-ÅRS DAG UPPMÄRKSAMMAR VI DET MED EN JUBILEUMSMID-
DAG PÅ SUDERBYS HERRGÅRD LÖRDAG 8 SEPTEMBER.

MEDLEMMAR INBJUDS HÄR MED ATT
DELTA I ARRANGEMANGET
MED SIN MAKA, MAKE, SAMBO ELLER SÄRBO

Samling utanför herrgården kl. 18.30 och ca. kl. 19.00 sätter vi
oss till bords för att avnjuta en tvårätters jubileumsmeny, kaffe
och kaka. Till maten serveras vatten, lättöl och vin.

Dans till levande musik

Bar med förfriskningar

Klädsel kavaj

Pris för deltagande i jubileumsmiddagen är 400 kr per person.
Anmälan och betalning skall göras på föreningens plusgirokonto
18 98 82-4 senast den 1 juli. Kom ihåg att skriva vem/vilka betal-
ningen är för!

För de som önskar övernatta på Suderbys går det bra att boka
detta på tel. 0498-29 60 30 eller på info@suderbys herrgard.com
eller www.suderbys herrgard.com. Pris: dubbelrum (2 personer)
med frukost 560 kr, enkelrum med frukost 450 kr.

ALLA HÄLSAS HJÄRTLIGT VÄLKOMNA
TILL EN TREVLIG JUBILEUMSKVÄLL I GOD A 7-ANDA
STYRELSEN

Aktiviteter 2007

14-16 juni Deltagande i Nordiska kamratföreningsmöte

8 september Jubileumsmiddag

27 september Ärtlunch i Hvitstjärna kl. 12.00

23 november Stockholmsmöte

1 december Sedvanligt Sancta Barbarafirande

I övrigt arbete med uppbyggnad av museet i Tingstäde, avveckling/försäljning av materiel och upprättande av hemsida

Patria på bytorget

VN31 på uppdrag.

Det fungerade

Rapport från en artillerist i Liberia och LA05 och några korta rader om hur vi hade det i Liberia. LA05 ingick tillsammans med den irländska kontingenten i UNMIL Snabbinsatsstyrka, Quick Reaction Force (QRF). Vi var ofta ute och visade FN-närvaro, både i huvudstaden Monrovia och ute på landsbygden.

Reaktionerna från befolkningen var i huvudsak positiva. De flesta var och är tacksamma över att UNMIL och QRF är i landet. UNMIL kommer vara kvar i Liberia ett bra tag till. Första tiden gick mest åt till att vänja sig vid den nya och omtumlande miljön. Det var många intryck som skulle falla på plats. Var skulle jag bo, var åt jag någonstans, var tvättade jag mig, osv. Nu måste det erkännas att vi hade det otroligt bra på campen och i tjänsten. Livet på Camp Clara var bekvämt. Livets nödortoft fungerade utan anmärkning. Kan i skrivande stund inte hitta några brister. Ja, det var väldigt långt hemifrån.

För min egen del ingick jag i bataljonstaben och S3-grenen operationer. Sverige och Irland bidrog som bekant både med officerare och soldater och samarbetet fungerade faktiskt bra. Man fick träna upp engelskan som dock blev med irländsk brytning. Vi var fyra svenska officerare i bataljonsstaben och värt att nämna var att tre

CV90 och Patria i djungeln

Vi väckte uppmärksamhet och nyfikenhet på våra patrulleringar

Vårt hem

Tomas Nilsson, Anders Berglund, Tony Stenson och Johannes Sjöström

bra i Liberia

av oss hade anknytning till gotländska förband. Tony Stenson och Johannes Sjöström är nog bekanta från Lv 2. Jag var dock inte ensam artillerist. Bataljonens sambandschef var Anders Berglund med rötter från A 9. Tjänsten som stabsmedlem var mycket varierande. Bland annat deltog en representant ur bataljonsstaben varje morgon på UNMIL's morgonmöte vid Högkvarteret och det innebar en resa varje morgon genom centrala Monrovia som kunde ta mellan 15 minuter upp till över en timme beroende på mängden trafik. Det tog alltså oftast en timme att komma dit. De tre skyttekompanierna som ingick i bataljonen genomförde så kallade Long Range Patrols runt om i Liberia. Det var ett sätt att visa FN-närvaro inte bara i huvudstaden. Under dessa patruller så var det brukligt att bataljonsledningen gjorde chefsbesök och det var ett bra tillfälle att komma från campen. Då fick man se mycket. Sammanfattningsvis så var det åtta fantastiska månader i Liberia och UNMIL. Det var åtta månader med många intryck. Svenskt skytteförband och svensk utrustning fungerade bra i Liberia. Har fått en bra inblick vad det kan innebära att tjänstgöra i en internationell FN-insats i ett land långt hemifrån.

MAJOR TOMAS NILSSON
A 7, P 18, MHS KARLBERG

Försäljning av porslin, glas och matsilver

Vid årsmötet 2006 beslutades att föreningen, p.g.a. problem med förvaring m.m. skall sälja sitt porslin, glas och matsilver. Detta genomför styrelsen nu genom anbudsförfarande till medlemmarna.

Porslinet (Gustavsberg) och glasen är märkta med A 7 heraldiska vapen. Måtten är för flata tallrikar 23,5 cm, djupa tallrikar 23 cm, assietterna 20 cm och dessertfaten 17 cm. Matsilvret (nysilver) är märkt med texten "A 7" på skaften och de 10 delarna består av kniv större och mindre, gaffel större och mindre, sked större och mindre, fiskkniv och gaffel, kaffesked samt tårtgaffel.

Försäljningen sker genom anbudsgivning på 6 olika objekt där naturligtvis högsta anbudet för respektive objekt blir det som kommer att antas.

Objekt 1 Består av 4 stycken tallrikar och 8 stycken bestick.

- Det finns 50 satser.

Objekt 2 Rödvinglas (18 cl). - Det finns 18 stycken.

Objekt 3 Vitvinglas (15 cl). - Det finns 29 stycken.

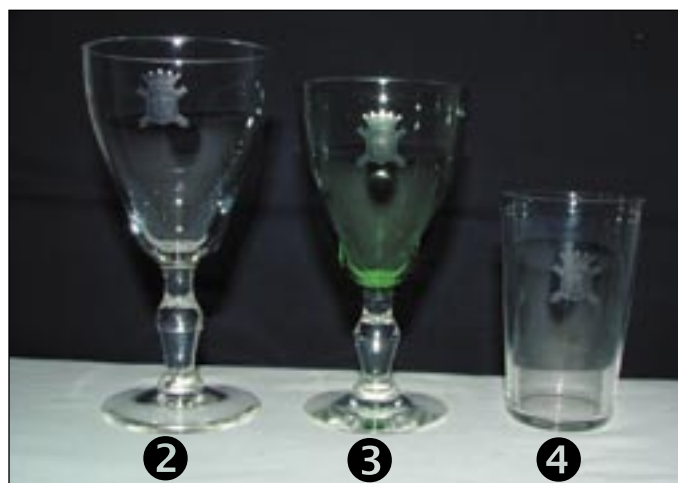
Objekt 4 Seltersglas (15 cl). - Det finns 23 stycken.

Objekt 5 Kaffesked. - Det finns 18 stycken.

Objekt 6 Tårtgaffel. - Det finns 42 stycken.

Anbud skall vara inlämnat senast den 1 juli 2007 och meddelas föreningen skriftligt via brev eller via e-post. I anbudet skall framgå anbudsgivarens namn, adress och telefonnummer samt vilket/-a objekt anbudet avser, hur många satser eller antal och anbudets storlek. T.ex. Objekt 1, sex satser á 300 kr och objekt 2 sex stycken á 50 kr. Anbud skickas till A 7 Kamratförening, c/o Gunnar Trennestam, Styrmansgatan 361, 621 50 Visby eller via e-post till gunnar.trennestam@telia.com. Om Du genom ditt anbud får köpa någon av de åtråvärda sakerna meddelas detta dig ca. två veckor efter anbudstidens slut. Objektet skall avhämtas enligt överenskommelse. Om de måste skickas tillkommer fraktkostnad för detta.

Styrelsen

DVD nr 12 innehåller A 7 på 40-talet, E-patrull från 1947, A 7 1948-1956 och avtackning av Olle Bjurström 1999.

DVD-filmer om händelser vid Gotlands Artilleriregemente

Kenneth "Broa" Broström, tidigare kapten vid A 7, har överfört gamla filmer som spelats in vid regementet till 15 stycken DVD-skivor. Varje DVD är mellan 1 – 1½ timme lång.

Serien består av 15 DVD-filmer för självkostnadspriset 50 kr/st plus porto.

Beställning till Kenneth Broström på tel: 0498-26 40 82, 073-217 73 24 eller e-post kennethbrostrom49@hotmail.com. Mer information om A 7 DVD-filmerna samt även om filmer från MKG, P 18 och Lv 2 finns på <http://home.gotland.com/kenneth49/>

Archer har viktig roll för Discovery

Den nya försökspjäsen Archern sträckte lite extra på sig en måndag i januari. Den skulle nämligen in i filmbranschen och Discovery stod beredda för att följa varje rörelse i Bodenskogarna.

-Vi var ute efter ett stort och modernt vapensystem, och efter en hel del efterforskning kom vi fram till att Archern skulle passa bra i den nya programserien, berättar Paula Rezzillin, producent.

Det var en gnistrande förmiddag i Boden. Klarblå himmel, 22 minusgrader och solen var strax ovanför horisonten, något som fick filmteamet för Discovery channel att dra efter andan och kasta sig ut i skogen för att börja arbetet med filmningen av Archern.

-Vilket fantastiskt ljus, jag har aldrig sett något liknade, sa en hänförd Paula Rezzillin.

Under två dagar i mitten av januari var Archern bokstavligen i blickpunkten. Pjäsen har bland annat skjutit, grupperat och kört snabbt efter snöklädda vägar. Allt för att den ska kunna passa in i den nya TV-serien som Discovery startat.

Visas till våren

-Den första omgången på sex avsnitt har sänts i USA och blev en total succé. Nyligen visades också första programmet i Europa,

berättar Paula Rezzillin. Meningen är att Archern ska vara med i programserie två och förhoppningsvis ska de svenska tittarna kunna se programmen, men först ska den visas under försommaren i USA.

-Det känns roligt att visa amerikanarna att det också finns stora vapensystem på andra platser i världen.

Den första programserien handlade bland annat om Excalibur, en ny granat som skjuts från Archern, och på det sättet fick också Discovery vetskap om Archern. Efter att första gången fått nej av Förvarets materialverk, FMV, blev det positivt besked i mitten av förra året.

-Vi har jobbat med planerna för den här produktionen sedan i augusti förra året.

Att spela in en del av programmet i norra Sverige, tycker Paula Rezzillin, är roligt och en kontrast till miljön under första programserien.

-Då höll vi till i ökenlanskap i USA, så det har vi sett nog av. Nu ville vi ha snö och det har vi fått, säger hon samtidigt som stora flingor dalar ner från himlen.

TEXT ROGER LARSSON

FOTO STEFAN BOKVIST

ARCHER-konceptet är en vidareutveckling av den Bofors-tillverkade artilleripjäsen 15,5 cm haub 77B, där pjäsens överlavs monterats på en tung terrängvagn (dumper) från Volvo.

Pjäsen har uppgraderats för bättre skjutprestanda och bättre kompatibilitet gentemot internationell ammunition, samt har försetts med nödvändig utrustning för att fullt ut kunna fjärbetjänas via pjäsens dator. Personalen behöver därmed inte stiga ut ur hytten vid normal betjäning av pjäsen.

Hytten erbjuder personalen en skyddad arbetsmiljö vilken medger stor uthållighet under svåra förhållanden. Arbetsplatserna i hytten ger operatörerna full kontroll över systemet. Pjäsdatorn hanterar bland annat

ballistikberäkning, skjutning, V0 mätning, säkerhetskontroller, ammunitions hantering, kommunikation, stridsledning, navigering, driftuppföljning, spaning/observation när-skydd och eldledning.

För när-skydd finns en utvändigt monterad fjärrstyrd sensor- och vapenplattform, vilken bland annat tjänar som sekundärbeväpning. Vagnen som helhet har försetts med ett vikts- optimerat ballistiskt skydd och ett mobilt maskeringssystem. Pjässystemets goda skjutprestanda och korta omgrupperingstider medger en stridsteknik som avsevärt ökar överlevnadsgraden för pjässystemet, samtidigt som verkan i målet levereras inom kort från eldorderns mottagande. Med modern ammunition har systemet möjlighet till

bekämpning av bepansrade mål samt precisionsbekämpning på långa avstånd.

Systemet ARCHER är interoperabelt, det är anpassat för internationell miljö och kan verka i olika typer av klimat. Systemet ska använda NATO metod för ballistikberäkning och är anpassat för NATO kartreferenssystem och NATO ammunition.

ARCHER möter väl de krav som ställs på ett framtida artillerisystem.

I systemet ARCHER ingår, förutom den hjulgående artilleripjäsen, även: Ammunitionsfordon, underhållsfordon och nyutvecklad ammunition.

TEXT ROGER LARSSON

FOTO STEFAN BOKVIST

Snabbdata om Archer

Besättning tre till fyra man
Splitterskyddad dumper, skydd mot finkalibrig eld, minor, NBC, brandskydd och bullerskydd
Kaliber 15,5 cm

Maxskottvidd ca 60 km
Laddsystem och mekanism liknande Haub 77B men med 2 m längre eldrör
20 granater medförs i pjäsens magasin
Eldhastighet 8-9 skott/min

Längd 14 m
Vikt 30-34 ton beroende på utförande
Marschfart ca 70 km/tim på landsväg
Från "stopp till skott" ca 30 sek

Gamla chefen 23 komp Allan Olofsson vid 22 komp standar: Kanske därför ett sådant ansiktsuttryck. Övriga verkar vara intresserad av något helt annat.

Sancta Barbarafirade

Lördagen den 2 december 2006 så skulle vårt sedvanliga firande av Sancta Barbara och Mortimer Cederholms tävling genomföras. Hur skulle detta kunna genomföras nu då? Tävlingen, lokalerna, bastun, salutskjutning och middagen? Något regemente fanns ju inte kvar och Vasallen hade tagit över det mesta på Wisborgs slätt!

Den utskickade inbjudan resulterade i 25 anmälningar till tävlingen och drygt 40 till middagen, en blandning av yngre och äldre, män och kvinnor. – Bra! Samling kl. 13.00 vid gymnastiksalen ombytta för utomhusaktiviteter. Vadå - UTOMHUS? Jo, de tre första grenarna skulle genomföras ute. En gren var att skjuta med Hemvärnets Ak 4 B med rödpunktssikte. Det var en rolig gren, helt nytt, och om man ser på skjutresultatet så verkade det som om en del män lät sina damer skjuta bättre. Men jag tror inte att Hasse Trygg gav sig frivilligt! Efter de tre första grenarna var de tävlande lite kalla så då var det skönt att få komma in i värmen igen. Suget efter en kall öl var inte lika stort, som det brukar vara efter tre grenar, men efter en stund så ...

Brigadgeneral på besök

Vi fick celebert besök i pausen mellan ute- och innegrenarna, Roland Ekenberg, en gammal A 6:are som numera är Rikshemvärnsschef och brigadgeneral kom in i gymnastiksalen. Han var på ön för att besöka Hemvärnets slutövning för de ungdomar som gjort sin tremånaders utbildning under hösten. Skönt att få vara artillerist för en stund igen, med många bekanta ansikten runt omkring sig, tyckte han, och var lite stolt över att bli inbjuden en stund. I tävlingarna inomhus så

märktes det att man glömmer fort när man lämnar det militära. I en gren skulle man förklara vad olika förkortningarna betydde. Det som en gång var så enkelt hade helt plötsligt blivit svårt eller vad sägs om KE, TOEM och HD? Det sista kanske inte så militärt men det var nog tur att det var några civila förkortningar med också.

Isak Malm segrade

Alla kämpade på efter bästa förmåga och till slut så kunde Isak Malm koras som segrare. Efter tävlingen var det dags för den sedvanliga bastun. Var skulle den kunna genomföras? Jo, vi hade lyckats få låna den som P 18 IK disponerar och det fungerade perfekt! Så jag riktar härmed ett stort TACK till P 18 IK för lån av både bastu och gymnastiksal.

Salut med förhinder

Traditionen med att skjuta salut på kaserngården innan middagen gick inte att genomföra. Så lösningen blev att i en väntade en buss ta deltagarna till Tofta skjutfält för att alla där skulle få njuta av en hejdundrande salut. Bussen stannade vid stridsvagnsgaraget där salutpjäsen stod grupperad. Avsittning, uppställning, utdelning av hörselskydd, inrättning och Giv akt! Order om att salut skulle avges till Sancta Barbaras ära. "Ett skott" kommenderades! Men ingenting hände, va i he..., ny avfyring och ett nytt klick. "Plundra" - omladdning och "Ett skott" igen! Tyst som i graven. Det började sorla bland deltagarna. Hade hörselpropparna blivit så effektiva?? Tyvärr så var undertecknad tvingad att meddela att förberedelserna inte varit tillräckliga och att det bara var att göra uppsittning i bussen igen. Jag

En glad artillerist, javisst. Kjell Jonsson hade roligt hela kvällen.

på Suderbys

har givetvis en bra förklaring, men ingen bra ursäkt, så jag håller mig tyst för en gångs skull.

Utsökt middag på Suderbys

Bussen förde deltagarna vidare till Suderbys Herrgård där det var uppdukat med glögg i den gamla herrgården som nu börjar likna vad man lägger i begreppet "mässen". Efter lite minglande och synpunkter om saluten så gick vi vidare till middagen i Suderbys "nyare lokaler". Under den utsökta middagen sjöngs det som vanligt en hel del och tal hölls. Nu märktes det verkligen att kylan försvunnit ur kroppen för stämningen var på topp. Många glada minnen berättades. Priser i Mortimers tävling delades ut och dragning på "Sancta Barbaraaktierna" genomfördes. Nästan alla fick något med sig hem. Samtliga som deltog i 2006 års firande tyckte att det varit ett trevligt och ett lite annorlunda Barbara. Det var kanske inte så konstigt eftersom det var första gången på många år som firandet genomfördes på annan plats än på Wisborgs slätt. För första gången vid Suderbys och där kommer med all sannolikhet traditionen att föras vidare. Bussen gick åter till "Kasern" vid midnatt och jag säger tack till alla som deltog och hoppas att ni som hade förhinder denna gång kommer till 2007 års firande som äger rum lördagen den 1 december. Jag fick omprov på saluten så i år ska jag se till att det verkligen smäller när det ska. Det är tur att medaljutdelningen är borttagen annars hade jag väl fått en grön till!

SYLVE NILSSON

Carl-Arne Malmberg i samtal med A 6:an Roland Ekenberg. Burken som Roland håller i tillhör fotografen.

Lite rakvatten efter bastun är inte helt fel. Man måste ju lukta gott för det är många damer med ikväll, säger Tobbe Holmberg till Tomas Nilsson.

Runt Carlswärds standar i glatt samtal ser vi från vänster Leif Svensson, Isak Malm, Mats Lagerqvist, Per Mattsson, Anders Farinder, Mats Kvarnberg och Stefan Melin.

Infarten från Östra Hansegatan. Vaktlokalen har rivits medan Kanslihuset till höger nu är en Waldorfskola under namnet Orionskolan.

Den gamla Tygverkstaden och Förvaltningsbyggnaden som användes som regementets tredje och sista Kanslihus inom kasernområdet. I dag rymmer det ett Filmgymnasium.

Brandboden samt huset med "Hästarnas sjukstuga" och med de värnpliktigas "studieceller" på övervåningen verkar även de vara helt orörda. - En veterinär lär passande nog hålla till på bottenvåningen i dag!

Vårt gamla Intförråd har Radio Gotland intagit och där fått en fin och lättillgänglig arbetsplats.

Vad sker vid Korsbetningen?

Jag tog med mig kameran till Korsbetningen den 14 april för att med några nytagna foton i tidningen försöka visa vad som har skett och vad som sker där. Området kallas fortfarande i folkmun för A 7, gamla A 7 eller för A 7-området. På vägschildarna som visar in i området står det A 7-området. Så visst lever minnet ännu kvar trots att det nu den 24 maj är 21 år sedan Gotlands Artilleriregemente lämnade Korsbetningen och flyttade ut till Visborgs slätt.

Gunnar Trennestam

Kasern nummer 1 sett från kaserngården som i dag är att likna vid en stor parkering. I kasernbyggnaden finns i dag Skattemyndighet, Kronofogdemyndighet och Vägverket. Inglasningen framför "valvet" är huvudingång och väl inne i "ettan" har vi gamla artillerister väldigt svårt att känna igen oss. Renovering samt ombyggnad pågår och Vägverket lär vara på väg härifrån.

Mitt emot Kompoffmässen finns i dag Atheneskolan. Till vänster om skolan står ännu det gamla "kokförrådet" kvar och till höger i bakgrunden skymtar "sjukan" som även den finns kvar. Skolan lär vara på väg att flytta från Korsbetningen till Visborgs slätt. Mönstret går igen!

Matsalen har både renoverats och byggts till. Det nya köket lagar mat till eleverna i Atheneskolan och Alléskolan.

Vid en blick från korsningen Allégatan – Lännaväg ser man förutom Pjäsen även en del av bostäderna som i dag finns på det gamla "luftvärnsområdet".

Den gamla Kompoffmässen och Markan har under än längre tid varit ett café under namnet Minan. Nu väntar förmodligen byggnaden på att rivas.

Mellan "ettan" och till höger Intendenturförrådet (CUI), f.d. Stallet, syns Vårdhallen som tidigare varit ridhus. Vårdhallen används just nu som materialupplag. För några år sedan användes det som lokal för Systembolaget när dom byggde om i Östercentrum.

I den sydöstra delen dominerar i dag äldreboendet Pjäsen och även bostäderna på den västra sidan av Allégatan. Pjäsen ligger naturligtvis vid Pjäsgatan. I bakgrunden kan man se kranarna som används vid bygget av lokalerna till Riksställningar.

I Lv 2 gamla kasern, som efter deras flytt till Visborgs slätt övertogs av A 7 som förläggning åt skolkompaniet, inryms i dag Alléskolan som alltså är den fjärde skolan inom vårt gamla kasernområde. Den byggnaden och Arthallen (som i dag används av Visby Skyttegille) är de enda som finns kvar i det sydöstra området.

Här är några hus längs Fältgatan som i förlängningen leder fram till Artillerigatan. Framme till höger ligger Alléskolan och förutom denna byggnad så är väl hastighetsbegränsningen det enda som känns igen från förr.

Det sker vid Korsbetningen!

Norrut längs Allégatans östra sida och invid korthållsbanan (K-banan) där Vedgården tidigare var belägen byggs det nu lägenheter i rasande fart.

Från Fältgatan invid Alléskolan ser vi hur byggandet av Riksställningars lokaler fortskrider. I förgrunden har man börjat bygga en "spontanidrottsplats" enligt småländsk förebild. I dagens Gotlands Allehanda kunde jag läsa att det är Visbys senaste "svartbygge" eftersom betongmuren överstiger 1,6 meter och alltså kräver ett bygglov vilket kommunen inte ansökt om.

Ytterligare en byggplats i Visby med anknytning till A 7. Intill vår gamla Hamnkasern, som lämnades 1909 för flytt till den då nybyggda Kasern 1 på Korsbetningen, byggs den omstridda kongresshallen

Vid infarten från Allégatan har en cirkulationsplats byggts för att underlätta in- och utfart i området samt för att få ned hastigheten på gatan till gällande 50 km/tim. Förutom Riksställningars bygge syns här vår gamla Artillerihall till vänster:

Kongresshallen som är döpt till Wisby Strand med entré från Almedalen och panoramafönster ut mot Östersjön. Invigdes den 14 april i år.

Det blev en tidning i år också!

Trots att stödet från försvarsmakten numera är betydligt torftigare än tidigare blev det även under 2007 möjligt att trycka och distribuera vår kamratföreningstidning. Det har kunnat ske inte minst efter ett gediget arbete av tidningsredaktionen med Göran Hellström, Nils-Åke Stenström, Jan-Christer Ankre, Gunnar Trennestam och Anders Berlin i spetsen. Det framtida stödet är ännu inte utklarat men vi hoppas det skall få en bra lösning till kommande år så att vi kan fortsätta ge ut en bra tidning.

Ett antal gånger har styrelsen vädjat om att medlemmarna skall sända in berättelser och bilder från tjänstgöringen vid Lv 2 eller från beredskapstiden. Det är därför glädjande att mycket intressanta bilder inkommit det senaste året. Ett stort tack till Folke Ansén i Visby för bilderna från 1941 och luftvärnet i beredskap, Lars Pedersen i Eskilstuna för värnpliktsbilder från 1967-68, Hans-Åke Teinvall i Helsingborg för värnpliktsbilder från 1972 och Tommy Jacobsson i Visby för bilder från bl.a. befälsutbildning 1972-73. Bilderna finns nu i tryggt förvar i vårt arkiv. Fortsätt att sända in era bilder, antingen som original, kopior eller per e-post. De mottages tacksamt.

Förändringarna på våra f.d. kasernområden går fort. På Korsbetningen är f.d. kasern II (11.kompaniet) snart helt omringad av nya byggnader och där tidigare simulator- och teknikerhallarna stod reser sig enorma byggnader avsedda för Riksantikvarieämbetet och Riksställningarna. T.o.m. en rondell har byggts vid tidigare utfarten mot Allégatan vid Artillerihallen. På Visborgsslätt går förändringarna än så länge långsammare. Kasernområdet ligger mörkt, tyst och öde, ombyggnad för kommunens räkning lär börja i höst. Ett och annat civilt företag eller civil verksamhet har flyttat in som t.ex. Vic-tvätten i f.d. vårdhallen / stridsvagnsverkstaden. Förändringarna märks mest på att staketet är nästan helt nedmonterat och på alla civila företagsflaggor som vajar här och där.

I mars nåddes vi av budskapet att Axner Nyman gått ur tiden. Axner var född 1924, tillhörde värnpliktsklass 1944 och gjorde sin värnplikt vid Lv 3 G 1945-46. Han var styrelseledamot i vår förening från starten 1994 till 2004, då han av hälsoskäl avgick. Axner flyttade häromåret till Skanör, där han avled den 18 mars. Vi bevarar hans minne i tacksamhet.

Styrelsen tillönskar alla en fin vår och sommar och avslutar med den ständiga uppmaningen:

Sänd in fler bilder och glöm inte att anmäla adressändring!

RUTGER EDWARDS

Tidskriftsfond

Den ekonomiska framtiden för tidskriften är osäker. Därför vänder vi oss till medlemmarna för frivilligt ekonomiskt stöd. Hur stort bidrag du vill lämna bestämmer du själv, allt är mycket välkommet och behövligt. Sätt in ditt bidrag på Lv 2 kf:s postgiro 61 07 90-8, ange "Tidskrift".

Styrelse

Ordförande	Rutger Edwards
Vice ordförande	Fredrik Hård af Segerstad
Kassör	Torsten Enström
Sekreterare	Börje Kavhed
Ledamot	Ingemar Fransson
	Kjell Pettersson
	Åke Nannsjö

Förändringarna på Visborgsslätt

Regementsområdet Nya Visborg har förändrats kraftigt under de senaste sju åren. Den här serien bilder av skyltarna, tagna 2000, 2004 och 2007, illustrerar det på ett tydligt sätt.

Bild och text: Rutger Edwards

Skylten vid Nya Visborg som den såg ut 1 juli - 31 augusti 2000

Skyltens utseende i april 2004

Så här ser skylten ut sedan februari 2007

Föreningens styrelse med fr.v. Torsten Enström, Fredrik Hård af Segerstad, Rutger Edwards, Kjell Pettersson, Åke Nannsjö, Ingemar Fransson och Börje Kavhed.

Årsmötet 2007

Årsmötet hölls torsdag 15 februari på restaurang Hwitstjärna och med 24 medlemmar närvarande. Inledningsvis hölls en tyst minut för under det gångna året avlidna medlemmar varefter ordföranden öppnade mötet. Ett normalt årsmöte skall ju inte bjuda på några överraskningar och så blev det inte heller denna gång.

Omval skedde av undertecknad som ordförande. Torsten Enström, Kjell Pettersson och Ingemar Fransson kvarstår ytterligare ett år (de valdes förra året på två år), Börje Kavhed och Fredrik Hård af Segerstad omvaldes på två år och Åke Nannsjö nyvaldes på två år (efter Alf Utas).

Vid det konstituerande mötet senare på kvällen omvaldes Fredrik till vice ordförande, Börje till sekreterare och Torsten till kassör.

Omval skedde också av revisorerna Jim Bjurqvist och Pekka Hammaroft samt av revisorssuppleanten Rolf Engström. Även valberedningen med Ingemar Gutenberg och Freddie Jangesäter fick förnyat förtroende.

Ekonomi i föreningen är fortfarande god, men mötet beslöt ändå att höja årsavgiften till 50 kronor och avgiften för ständigt medlemskap till 350 kronor. Avgifterna har varit oförändrade (25 respektive 250 kronor) sedan föreningens bildande 1994. Det finns dock moln på himlen avseende ekonomin. Då endast en liten del av medlemmarna är årsbetalande är inkomsterna ganska blygsamma. Den stora utgiften däremot är kostnaderna för den med övriga kamratföreningar på ön gemensamma tidningen. Då stödet från försvarmakten har blivit väsentligt mindre och det är osäkert hur det blir i framtiden, finns ett behov att öka inkomsterna för att ej tära på kapitalet. Ordföranden presenterade några vägar att möta situationen på. En är att göra tidningen enklare och därmed billigare (t.ex. inget färgtryck och enklare papper) kombinerat med en vädjan om frivilliga bidrag från medlemmarna. Alternativt att börja om från noll vad avser medlemskap, slopa ständigt medlemskap och ta ut årsavgift av samtliga medlemmar och eventuellt höja årsavgiften ytterligare mot vad som årsmötet beslöt. Vi hoppas naturligtvis i första hand på att stödet från försvarmakten skall återgå till hur det var t.o.m. 2006 men om så inte blir fallet måste någon av ovan skissade åtgärder vidtas för att få ekonomin att gå ihop. Vi får hoppas på det bästa.

Efter mötets avslutande intogs Hwitstjärnas utsökta ärtsoppa och pannkakor och mötesdeltagarna kunde ägna sig åt en stunds socialt umgänge.

Tack till sekreteraren Börje Kavhed som som alltid ordnat det praktiska runt mötet till allas belåtenhet.

RUTGER EDWARDS

Sista Lv 2-arna på Visborgsslätt

Pekka Hammartoft

Vid Lv 2 nedläggning 2000 fick ett stort antal Lv 2-officerare ny placering vid P 18. Vid detta förbands nedläggning 2005 skingrades med nödvändighet dessa officerare till skilda framtider.

Några valde förband på fastlandet men huvuddelen sökte sig en framtid på Gotland och slussades efterhand ut på den civila arbetsmarknaden. Ett fåtal fick plats i den lilla rest av försvarsmakten, som fortfarande finns i Visby. Nu, i mars 2007, finns endast tre av dessa sista Lv 2-are kvar i tjänst på Visborgsslätt.

Major Pekka Hammartoft kom till Lv 2 hösten 1975 efter officersexamen vid Karlberg. Han hade fått en ettårig kommendering från Lv 3. Då Pekka visade intresse att stanna ytterligare en tid, har denna kommendering aldrig upphört. Vid Lv 2 nedläggning fick Pekka ny placering vid P 18 fr.o.m 2000-09-01 men med tjänstgöring vid Uhgrp G (Underhållsgrupp Gotland) som produktionsledare, d.v.s. han sysslade med ekonomi. Uhgrp G lades också ner och Pekka fick fortsatt tjänstgöring vid FMLOG (Försvarsmaktens logistik) fr.o.m. 2002-01-01 som produktions-samordnare. Samma uppgifter men nya benämningar. Fr.o.m. 1 april samma år sökte han och blev placerad som C 3.hemvärnsbataljonen vid Gotlandsgruppen. De sista placeringarna blev vid Ao P 18 (Avvecklingsorganisation P 18) fr.o.m. 2005-09-01 med tjänstgöring vid POGG (PersonalOmställningsGrupp Gotland).

Där hjälpte han personalen vid pansarregementet till nya arbeten. Pekka fick äran att sluta sin tid inom försvarsmakten som Kunglig Livgardist då han efter Ao P 18 upphörande fick placering vid Livgardet i Kungsängen fr.o.m 2006-07-01. Av praktiska skäl samlade man alla blivande pensionärer administrativt vid Livgardet. Pekka lämnade försvarsmakten fr.o.m. 1 april 2007.

Kapten Ulf Nilsson är en av dem som hade turen att få fortsatt anställning i den spillra av försvarsmakten som trots allt finns kvar i Visby. Ulf anställdes som furir vid Lv 2 1973 och hade vid nedläggningen befattningen som ställföreträdande chef för SML (Strid Mot Luftmål)-avdelningen. Ulf var redan då driven vad gäller datorer och IT så det var ganska naturligt att han fick en befattning som handläggare vid Tekniska enheten vid Uhgrp G. Fr.o.m. 2002-01-01 blev Ulf placerad vid FMLOG med befattningen som IT-ingenjör vid LedTek Svealand (Lednings- och teknikkontor). Denna enhet bytte 2004-01-01 namn till LedTek Visby och 2005-07-01

till LedTek Syd. Fr.o.m 2007-01-01 lär enheten ha bytt namn till LedTek Haninge / Visby. Ulfs nuvarande tjänsterum är i f.d. kasernvakten på Visborgsslätt. De huvudsakliga arbetsuppgifterna är att svara för användarstöd, serverdrift och annat som har att göra med att data- och driftsystemen fungerar. Befattningen som IT-ingenjör är civil, så Ulf har sedan länge hängt av sig uniformen.

Ulf Nilsson

En annan som hade turen att få behålla sin befattning i Visby är kapten Per Jespersson. Pers tid vid Lv 2 blev kort. Han är ursprungligen A 7-are och sökte så småningom transport till marinen och KA 5 i Härnösand. Längtan till Gotland blev för stor och Per utlånades till Lv 2 under hela 1994 för att från 1 januari 1995 få transport till Lv 2

Per Jespersson

och få ikläda sig arméns och luftvärnets uniform. Per lämnade Lv 2 redan 1 juli 1998, då han efter att ha varit elev vid kurs Management / logistik augusti 1997 till juni 1998 och blivit vad som förr kallades för intendent fick ny placering vid UhgrpG som chef fredsfrådet. Per tillhör sedan 2002-01-01 FMLOG Försörjningsenhet Syd och har befattning som produktions-samordnare. Det innebär att han sysslar med ekonomi, avtal, materielplanering mm. med ansvar främst mot F 17 och F 17 Got.

Prydnadspjäs

På gräsmattan framför kasern III på Korsbetningen stod två stycken luftvärnskanoner m/30 som prydnadspjäser. Pjästypen utgick ur krigsorganisationen redan på 40-talet och de placerades som prydnadspjäser troligen på 50-talet. Vid Lv 2 flytt till Visborgsslätt fick pjäserna ny uppställning framför kasern Gunnfjaun i mitten på 80-talet. Vid Lv 2 nedläggning beslöts i samråd med P 18 att en pjäs skulle ställas upp i "Lv-parkan", dvs på gräsmattan mellan kasern Gunnfjaun och Smedjan och den andra i anslutning till Art/lvhal-len. Dessa planer blev aldrig förverkligade och när sedan beslut om P 18 nedläggning kom blev flyttningen inte längre aktuell. Museiföreningen tog så småningom över ansvaret för samtliga prydnadspjäser och det har resulterat i att en pjäs, tillsammans med en

10,5 cm haubits 4140 och en Centurion-stridsvagn, nu bevakar infarten till Tofta skjutfält mitt emot Suderbys herrgård. Den andra pjäsen har fått en mycket bättre framtid och finns numera på Beredskaps-muséet i Djuramossa norr om Helsingborg.

Kamratföreningen har väckt tanken att åter gruppera en pjäs i anslutning till Tingstäde fästning. Ett batteri med 7,5 cm lvkanon m/30 var grupperat där vid krigsutbrottet 1939 och en del av värnen är än idag synliga. Cirkeln skulle då bli slutet för denna pjästyp och det skulle vara en naturlig historisk återkoppling. Om tanken en gång blir förverkligad återstår att se.

RUTGER EDWARDS

Lv 2 Kamratförening verksamhetsplan 2007

2007-01-18 Styrelsemöte kl 18.30 på Kanonen

2007-02-15 Årsmöte kl 18.30 i Hwitstjärna

2007-03-29 Föreningsmöte med föredrag och ärtmiddag kl 18.30 i Hwitstjärna

2007-04-26 Styrelsemöte kl 18.30 på Kanonen

2007-09-06 Styrelsemöte kl 18.30 på Kanonen

2007-11-15 Föreningsmöte med föredrag av Lars Ellebring (se sid 50-51) och ärtmiddag kl 10.30, plats meddelas senare

2007-11-29 Styrelsemöte kl 18.30 på Kanonen

Bli medlem i Lv 2 kamratförening

Kamratföreningen står öppen för envar som har varit **värnpliktig** vid Lv 2 (Lv 3 G, Lv 2 G) eller varit **anställd** på Lv 2 eller **tilhört krigsförband** vid Lv 2 eller annan person som **visat intresse** för förbundet. Medlemskap kostar bara 50:-/år eller ständigt medlemskap för 350:-. Postgiro 61 07 90-8. Vill du ha mer information så kontakta någon i styrelsen (sidan 38).

Vid minnesstenen över Kungl. Östgöta luftvärnsregemente står fr.v. Ebbe Svensson, Gunnar Wahlström, Jan-Eve Holmberg, Rune Fohlström, Sven-Ove Svensson, Jan Pettersson och Evert Englund.

Resan till Linköping och Karlsborg

I september 2003 gjorde kamratföreningen en resa till bl.a. Luftvärnsregementet i Halmstad. Då det blev mycket lyckat, tog styrelsen beslutet att arrangera ännu en resa i september 2005, denna gång till Linköping och Karlsborg. Av någon anledning blev det till slut bara nio anmälda deltagare, styrelsen tog då beslutet att inställa resan och göra ett nytt försök 2006. Antalet anmälda blev till slut åtta stycken, varav en senare lämnade återbud. Som en logisk följd av beslutet från förra året, borde även 2006 års resa ställts in med hänsyn till deltagarnas antal. Det hade dock känts fel, beslutet blev att genomföra resan med de sju anmälda deltagarna. Med facit i hand var det ett klokt beslut.

Avfärd skedde med morgonbåten den 7 september mot Nynäshamn. De som åkte var Sven-Ove Svensson, Jan Pettersson, Rune Fohlström, Evert Englund, Jan-Eve Holmberg och undertecknad. En fördel med att vara så få deltagare visade sig snabbt. Det var gott om plats i den hyrda minibussen och vi uppträdde som en skara. Fler deltagare hade betytt fler fordon och därmed uppdelning i fler grupper. Båtfärden gick över ett kavlugnt hav och snart var vi på väg mot första målet, Linköping. Lunch intog vi på Sillekrog i trakten av Vagnhärad. Efter några inte helt lagliga manövrer i Linköpingstrafiken letade vi oss till sist fram till Svenska turistföreningens vandrarhem på Klostergatan, där vi inkvarterade oss i utmärkta rum. Här anslöt också den sjunde resedeltagaren, Gunnar Wahlström från Tenhult. Ebbe Svensson, sekreterare i Kungl. Östgöta Luftvärnsregementes kamratförening mötte upp på vandrarhemmet med ett färdigt program för vistelsen i staden. Kvällens program bestod av ett besök i Gamla Linköping, stadens "Skansen". Lv 2 siste assistent Åsa Grahn, som numera tjänstgör på Helikopterflottiljen, anslöt under en knapp timme till sällskapet på vägen hem från dagens slit. Efter besöket i Gamla Linköping bjöd Ebbe på en överraskning. Han inviterade hela sällskapet på middag i

dotterns hem i centrala staden! Dottern fyllde år så det passade bra med lite gäster. En härlig gryta med bl.a. räkor i stod på bordet. En verkligt flott gest mot oss och så löste det dagens middagsbestyr.

Två museibesök på fredag

Efter en god natts sömn intogs en inte alltför tidig frukost. Två museibesök skulle vi hinna med under dagen. Det första började 0930 och gällde Garnisonsmuséet. F.d. I 4-överstelöjtnanten Claes-Henric Löfgren var guide och förevisade det pedagogiskt disponerade muséet på ett utmärkt sätt. Säkert fick vår egen museiman Sven-Ove med sig lite tips inför återuppbyggandet av vårt eget museum i Tingstäde. Lunch intog vi i den f.d. värnplikts-matsalen, tryggt omgivna av uniforms- och civilklädda poliser från bl.a. östgötapolisens ledningscentral, som är inhytt i f.d. Lv 2 kanslihus. Innan och efter besöket på Flygvapenmuséet på Malmen hann vi med rundturer under Ebbe Svenssons ledning på f.d. kasernområdet och i Linköping med närmaste omnejd. Det blev en riktig nostalgitripp för bl.a. Sven-Ove, som gjort en del av sin utbildning på regementet och därmed vistats en hel del i staden.

På Flygvapenmuséet blev vi guidade av Stellan Andersson, som har ett förflutet i flygvapnet. Muséet är ett eldorado för en flygintresserad och står inför en utbyggnad för att få plats med alla flygplan. En del av dem står f.n. utomhus och mår inte alls bra av det.

Två museibesök sätter sina spår i fötter och ben, det var därför skönt att komma tillbaka till vandrarhemmet, få duscha av sig och vila en stund innan det blev promenad genom Trädgårdsföreningens park till restaurangen, där östgötaföreningen förbeställt en måltid bestående av plankstek. Som de bjöd på! Förutom Ebbe deltog Curt Roth, Bertil Karlsson och Sture Andersson från östgötaföreningen, vi var alltså elva stycken runt bordet. Vi var helt överväldigade över det sätt vi blev mottagna och omhändertagna på av våra kamrater från "gamla" Lv 2. Som ett litet tack till våra värdar överlämnades en tavla med fastsatt plakett till föreningen och östgötarna fick var sitt exemplar av vår minnesbok.

Guidning i Flygvapenmuseet. Intresserade åhörare är friv Jan, Evert, vår guide Stellan Andersson, Gunnar, Ebbe, Sven-Ove och Jan-Eve.

Lördagsmål Karlsborg

Vi lämnade det utmärkta vandrarhemmet och letade oss ur staden i nordlig riktning mot Bergs slussar, som vi blivit rekommenderade att besöka. Det var en vacker plats, en del av Göta kanal, och vi stannade där en halvtimmes tid innan vi återtog resan. Så småningom blev kaffetörsten stor, vårt hopp ställdes till Medevi brunn, som låg längs vägen. Besvikelsen blev stor då kaféet där inte var öppet och vi fick uthärda utan kaffe ända till vi rundat Vättern och kommit till dagens mål, Karlsborg. Vi hade gott om tid innan äventyrsturen på Karlsborgs fästning började, den tiden utnyttjades till lunch och en sväng i fästningsområdet. För egen del är det alltid en särskild känsla att återse Karlsborg, det råkar vara den plats där även min vaggastod och där jag tillbringade mitt första levnadsår.

Äventyrsturen i fästningen började 13.30 under guidning av Rune Johansson, som visade sig vara kusin till Gunnar Wahlström. Världen är liten ibland. Turen genom slutvärnet i fästningen måste upplevas, den är spännande, fylld med ljud- och bullereffekter, går ibland genom trånga och mörka gångar och är därför inte handikappvänlig. Den avslutades i garnisonsmuseet, där några av resedeltagarna gjorde inköp i museibutiken. Nu var kaffetörsten ånyo stor och åter blev vi "blåsta" eftersom inget café i närheten var öppet. Inkvartering skedde först efter museibesöket i vandrarhemmet Gula villan och vi avslutade dagen i Karlsborg med att inta en närande måltid, med kaffe, på restaurang Idas brygga.

Söndagsfärd till Jönköping

Efter revelj och frukost på Hotell Vättern bar det av söderut mot dagsmålet, Jönköping. Ett halvtimmes uppehåll gjordes i hamnen i den idylliska staden Hjo. Jönköping mötte med sol och gott väder och vi tillbringade ett par timmar på A 6-center, d.v.s. det köpcenter som numera finns på det forna artilleriregementet. Den ursprungliga tanken var att besöka det militära museet på A 6-området, men det är under omgruppering och hade slagit igen bara några veckor tidigare. Nu fick vi istället besöka Fabriksmuseet i Huskvarna. Vår entusiastiske guide Rune Andersson tog oss med på en två timmars tur bland jaktgevär, symaskiner, motorcyklar, mikrovågsugnar och det sortiment som tillverkats vid Huskvarnafabriken. Mycket intressant och givande och en motvikt mot alla militära museer under resan. När guidningen var över klockan 16, stängde också museet och därmed kaféet! Vi blev ännu en gång blåsta på det kaffe alla längtade efter. Men Gunnar Wahlström, som bor i närheten, ledde oss till ett trevligt café med utsikt över Vättern och motorvägen. Klockan hade nu blivit c:a 17, vår resa var i praktiken till ända. Vi

vände mot Oskarshamn och släppte av Gunnar vid hemmet i Tenhult utanför Huskvarna. Utan missöden och i god tid och god ordning anlände vi till färjeläget i Oskarshamn.

En lyckad resa

Vi var inte så många deltagare i 2006 års kamratföreningsresa, men för oss som var med blev det lyckat. Med tanke på de fåtaliga resedeltagarna måste styrelsen ta sig en funderare över eventuella framtida resor. En lösning kan kanske vara att genomföra en resa gemensamt med övriga kamratföreningar på ön för att få ihop ett större resesällskap. För det vore tråkigt om det inte blev fler resor i framtiden.

Ett stort tack till resedeltagarna för trevligt sällskap men framförallt till Börje Kavhed, som gjort alla förbeställningar och inte lämnat något åt slumpen. Han lyckades t.o.m. med väderbeställningen. Vi resedeltagare vill också rikta ett mycket stort tack till bröderna i Kungl. Östgöta Luftvärnsregementes kamratförening, Ebbe Svensson, Sture Andersson, Bertil Karlsson och Curt Roth, som på ett så utomordentligt bra sätt tog hand om oss i Linköping

RUTGER EDWARDS

Äventyrsturen på Karlsborgs fästning börjar under ledning av Rune Johansson längst t.v.

Besök från försvarsdepartementet

Till vårens föreningsmöte hade överstelöjtnant Henry Bengtsson inbjudits som föredragshållare. Henry var kompanibefälsvämplig på den första årsklassen, som utbildades på robot 70 utbildningsåret 78/79. Han blev reservofficer i maj 1980 och ansökte senare om att få bli yrkesofficer. Efter tjänstgöring som lärare på Försvarshögskolan och Karlberg sitter Henry sedan tre år på försvarsdepartementet, där han framför allt arbetar med och för de utländska försvarsattachéerna.

Föreningsmötet hölls torsdagen den 29 mars på restaurang Hwitstjärna och lockade 14 medlemmar. Det var färre än normalt och det berodde kanske till en del på att Luftvärnsregementets kamrater, där vi annonserat om mötet, inte kom ut i tid och att många tydligen inte observerat annonsen i tidningarna.

Henry inledde med att berätta om hur regeringskansliet är uppbyggt samt redogjorde för skillnaden mellan regeringen och regeringskansliet, begrepp som vi utanför nog blandar ihop. Vidare fick vi en redogörelse för hur försvarsdepartementet är uppbyggt och vilka uppgifter de olika delarna har. Sedan några år tillbaka sitter inte längre någon officer på någon chefsbefattning, vilket väl också kan ses som en markering.

Då Henry upplevt både den förra och nuvarande regeringen kunde han visa på några skillnader dem emellan. T.ex. hade antalet politiskt sakkunniga halverats från fyra till två, man ägnar sig mer åt "här och nu" d.v.s. vad som skall hända inom ett å två år och inte så mycket focus på NBF, det nätverksbaserade försvaret, som ingen väl egentligen vet vad det innebär. Vidare har det med den nuvarande regeringen blivit ett närmare samarbete med Norge och Finland. Vi fick även ett exempel på att politiker ibland kan vara mycket tydliga. Ett ärende föredrogs för förra försvarsministern Leni Björklund och allt var klappat och klart trodde handläggarna. Ministerns klara besked var "NEJ! NEJ! NEJ!" och ärendet hamnade i papperskorgen. Allt arbete förgäves.

Henrys berättarkonst var av högsta klass och han belönades med varma applåder samt erhöLL Lv 2 minnesbok, Bengt Hammarhjelm "Gotlands beredskap under det kalla kriget" och den av Mikael Qwiberg framtagna CD-skivan om Lv 2.

Som seden bjuder avslutades kvällen med ärtor och pannkakor och en stunds samvaro.

RUTGER EDWARDS

Boken om Lv 2

Boken innehåller mer än 15 kapitel, bl.a historien uppdelad i tre kapitel, personal med foto och kort information över samtliga som hade ett anställningsförhållande vid Lv 2 våren 2000, krigsförbandens användning från 1939 till 2000, målflyget, idrott, nedläggningen mm. Cirka 125 bilder, totalt 220 sidor. Priset är endast 100:-. Vi sänder den gärna till

dig i vadderad skyddspåse och då tillkommer porto 56:-. Sänd din beställning till Börje Kavhed, Södervärnsgatan 32, 621 46 Visby eller e-posta din beställning till borje.kavhed@telia.com. Det går även bra att ringa in din beställning, om du tänker hämta boken själv, 0498-21 75 59 eller 0709-41 54 76. Sänd inga pengar nu, inbetalningskort bifogas med boken.

Uppgifter för din beställning:

Ja, jag beställer __ exemplar á 100:-.

- ☐ Jag vill ha boken hemsänd, +56:- i porto
- ☐ Jag vill hämta boken

samt ditt namn, adress, postnummer och ort och telefonnummer dagtid.

Adresser till styrelsen

Ordförande

Rutger Edwards
Ulfsparras väg 26, 622 60 Visby
0498-26 40 15
rutger.edwards@swipnet.se

Vice ordförande

Fredrik Hård af Segerstad
Fyndgatan 5, 622 59 Visby
0498-21 57 05
fredrik@viblle.se

Sekreterare

Börje Kavhed
Södervärnsgatan 32, 621 46 Visby
0498-21 75 59
borje.kavhed@telia.com

Kassör

Torsten Enström
Styrmanngatan 323, 621 51 Visby
0498-21 18 19
torstenenstrom@hotmail.com

Ledamot

Ingemar Fransson
Kjell Pettersson
Åke Nannsjö

Adjungerade

Ingemar Gutenberg
Göran Hellström

Lv 2 representant

Gotlands Försvarsmuseum
Sven-Ove Svensson
Unghanse Eskelhem
621 97 Visby,
0498-26 53 85

Stockholmsavdelningen

Ordförande

Göte Lundqvist
Hedlundsg. 3, 632 21 Eskilstuna
016-135661

Vice ortförande

Caj Sjögren
Götgatan 114, 118 62 Stockholm
08-702 02 51

Luftvärnsgruppering 1941 i Roma

Bilden är troligen tagen sommaren 1941 på kommandoplatsen för 2. lvbatteriet vid Snauvalds vid Roma. Officeren med kikaren är troligen batterichefen, kaptenen i kustartilleriets reserv Benkt Ribbing och t.v. om honom troligen hans ställföreträdare fänrik Sigvard Olsson. Manskaptet t.h. utrustade med luvor med hörapparater bemannar troligen ett eldledningsinstrument. Observera 7,5 cm lvcanon m/30 bakom Olsson

Denna bild är antagligen också tagen sommaren 1941 vid Snauvalds vid Roma. Den visar troligen värm för eldledningsinstrument för 2.lvbatteriet. De inspekterande herrarna i mitten kan vara batterichefen, kaptenen i kustartilleriets reserv, Benkt Ribbing i vit skärmössa och hans ställföreträdare fänrik Sigvard Olsson".

Kära vän kamratfö

Det är dags att avsluta och summera. Att titta litet i backspegeln och låta dem med skarpare ögon se framåt. Att konstatera att jag levt med KA 3-tankarna och vår kamratförening i 43 år. Att det finns många andra i föreningen som är bättre rustade att leda föreningen in i framtiden. Samtidigt vet jag att 43 år inte är någon särskilt lång tid i föreningen. Många har längre tid. Jag har inte arbetat kontinuerligt inom KA 3 under alla dessa år men jag vill påstå att jag i yrket och kanske även privat präglats av livet på förbandet. Eftersom jag gång på gång återkommit till Fårösund under nästan 50 år men med egna rötter i Göteborg tror jag att jag kan se på utvecklingen med viss objektivitet.

KA 3 var på 1960-talet en utomordentlig utvecklingsmiljö för unga människor. Detta berodde på en kombination av stor andel unga anställda, en brist på tyngande traditioner, ett öppnare samarbete mellan civila och militära personer än vad som då var vanligt, samt en gemensam känsla för allvaret i försvarsuppgiften. Cheferna var öppna för utveckling (Eklund/Varenius/ Lyth/Danckwardt), kanske något patriarkala till sin läggning, men med stark ställning inom svenska försvaret och med mycket goda kontakter i det gotländska samhället. Det var en av flera bra perioder för KA 3.

Under 70-talet skakades försvaret av svallvågorna från studentrevolten mm. Allt som varit bestående men också en del bra saker t ex ordning och reda skulle bort. KA 3 klarade detta oväder bra pga bristen på traditioner men också pga Arne Lundells intresse för samhällsförändringen och stora öppenhet mot alla grupper i samhället. Han var rätt chef under en besvärlig skalömsning.

Från början av 80-talet började det att knaka allt mer i försvarets tunga timmerkonstruktioner. Det blev en bestående obalans mellan tekniska krav, ekonomi och samhällsförankring. Vi som arbetade med central planering fick alltmer övergå från utveckling till läcktätning. KA 3 gynnades av två starka chefer (Engberg och Sobéus) som positionerade förbandet till en bra plats inför kommande stormar. Tyvärr blev de inte kvar så lång tid men KA 3 hade stor nytta av en fast plan och att flera starka försvarsföreträdare hade kunskap om det lilla förbandets förtjänster och särskilda situation. Söderlindh och senare jag själv hade en god grund att stå på när vi skulle vandra vidare med KA 3 in i dataåldern och med mycket

hårda krav på personalreduktioner och besparingar. Förbandet fyllde 50 år 1988, Berlinmuren föll 1989 och Sovjetunionen skakades inifrån och för oss på KA 3 kändes det att stormen var nära. Vi förberedde oss på flera sätt. Vi värnade och utvecklade förmågan som marint försöks- och utvecklingsförband med bl a de bästa skjutledarna i Sverige. Vi fortsatte personalreduktionen på sådant sätt att vi samtidigt ökade Fårösunds egen samhällskompetens. Vi stärkte den tekniska utbildningen för den civila personalen. Vi sålde ut delar av KA 3 fastighetsbestånd för att undvika en samhällskris på bostadsmarknaden vid en möjlig nedläggning. Inkomsterna investerade vi i hamnen, varvet, kvarvarande bostäder och i övningsfälten. Mycket av det kontinuerliga arbetet leddes av personalchefen i samarbete med facken som uppträdde modigt och realistiskt. Mina efterträdare Arweström och Jonsson genomförde en skicklig försvarsstrid för KA 3 under det fortsatta 90-talet ända till dess orkanen svepte med sig hela kustförsvaret i Sverige och så även KA 3.

Utvecklingen gick bra genom det direkta samarbetet med P 18 och vissa förband på fastlandet. Fårösund klarade krisen tack vare de tysta förberedelserna under tio år och genom "arbetspendlingen" till Visby. Samhälls- och näringslivsinsatserna blev däremot obetydliga i förhållande till den arbetsmängd och den investeringsnivå som gick förlorad i Fårösund. I detta finns stora problem kvar som inte är lösta än i dag.

Nyhetsmedia har skaffat sig en irriterande vana eller ovana vid behandlingen av Fårösund och KA 3. Då och då skickas någon yngre medarbetare "ut på landet" dvs till Fårösund för att fylla en sida i tidningen eller 5 minuter i Gotlandsradion. Den unge har redan före avresan givits uppfattningen att det var samhällets räddning att regementet försvann. I Fårösund besöks Filmateljén och möjligen Folkhögskolefilialen och sedan talas det litet löst om den blomstrande verksamheten på det 100 hektar stora och nästan helt tysta området där KA 3 hade 200 arbetsplatser av alla de slag. Därefter besöks 1-2 äldre Fårösundsbor som uttalar sin glädje över att KA 3 försvann. Det finns alltid någon som inte fick fast anställning eller som är sur av andra skäl. Sedan är samhällsreportaget klart.

Det som inte berörs är att utan KA 3 hade Fårösund än i dag varit en mycket liten handelsplats vid färjan och att det var försvarets starka utbildningssystem som genom internutbildningen av de anställda gav Fårösundsborna den kompetens som sedan gett nya jobb när KA 3 försvann. Att det var personalrotationen inom försvaret som fyllde skolan med nya elever. Att samhället alls inte var ett enkelt brukssamhälle vilket bra beskrivs i 1970 års minnesskrift över Fårösunds kommun (värd att läsa även för en samhällsforskare = etnolog). Att fack-föreningarna och föreningslivet blomstrade redan tidigt och starkt vilket också gav god samhällsdemokrati. Att den starka pedagogiska och tekniska kompetensen bland kvinnor

ner i reningen

och män i KA 3:s tjänst gick som ringar på vattnet ut över norra Gotland. Dessutom är det så att det var försvarets stora investeringsringar som öppnade många vägar ut till stränderna och byggde el- och teleförbindelser till platser som annars aldrig skulle kunnat nyttjas. KA 3 stängde inte in, KA 3 öppnade. Det finns en myt om att skyddsområdet hindrade utvecklingen på norra Gotland. Den enda begränsningen som kvarstod under de senaste årtiondena var att utländska medborgare inte fick bosätta sig permanent på alla platser. Sådana regler finns i nästan alla länder. Jag antar att myten underlättat för en del att förklara helt andra personliga misslyckanden. KA 3 levde i stark harmoni med sin bygd vilket naturligtvis inte hindrade en och annan "surgurka" att ogilla varje förändring. Det sista gällde dock mest "sommargotlänningarna" som jag själv har litet svårt för. En sociologisk studie (som ingen kommer att göra) skulle sannolikt påvisa att försvaret under 200 år har lyft folkbildningsnivån på hela Gotland på ett viktigt sätt och under 1900-talet öppnat för kvinnor i en mängd yrken som ingen alls tänkt sig.

Vem tar över denna utveckling? KA 3 Kamratförening hävdar vissa samhällstraditioner från KA 3-tiden och bevarar minnet av förbandet genom en stor arbetsinsats. Det märkliga är att föreningen fortfarande växer trots att basen helt försvunnit. Kanske något för ÖB att fundera över när försvaret inom kort släpper snart sagt all folkförankring i Sverige. Jag tycker att det vore fint om föreningen ännu tydligare kunde visa det goda sammanhanget mellan förband och samhälle i den försvarsmakt som nu upphört att finnas.

Ett varmt tack för all kamratskap under många år och ett stort lycka till för Kamratföreningens 275 medlemmar önskar vännen och avgående ordföranden

ANDERS HAMMARSKJÖLD

Ordförande
1.vice ordförande
2.vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Museum
Information

Anders Hammarskjöld
Anders Berlin
Arne Ekman
Eva Weinebrandt
Jan Frändfors
Bernt Weinebrandt
Bernt Weinebrandt
Anders Berlin

Gotlandskustartilleristerna KA 3 kamratförening

Inbjuder till Kamratträff

2007-08-24--26

Fredag 24/8

Ankomst till Bunge Vandrarhem
Middag
c:a kl 1900 Samkväm vid baren

Lördag 25/8

Frukost
Besök KA3 museum.
Rundtur Fårö lunch på Fårö
Kl 1800 Samling och välkomstdrink
Kamratmiddag (ej dans)

Söndag 26/8

Frukost
Avslutning
Avresa mot Visby för egna aktiviteter tills
respektive båt avgår mot fastlandet.

Pris för deltagande i Kamratföreningsträffen c:a 1300 :-
Pris för deltagande i lördagens kamratmiddag 300:-
Anmälan senast 1 augusti till klubbmästaren Bernt Weinebrandt
Telefon 0498-22 42 27, 070-22 88 868
Email: weinebrandt@hotmail.com

Entré till Utvakten

Nya ägare till Kustparken

När KA 3 lades ner år 2000 så tog det statliga fastighetsbolaget KA 3 Vasallen AB över kasernområdet för att förvalta, utveckla och senare sälja det vidare till dem som etablerat verksamhet där. Visionsplaner gjordes upp och man påbörjade utvecklingsarbetet med området som döptes till Kustparken. Flera företag flyttade in i olika lokaler men de stora byggnaderna som kaserner, kanslihus, matsal och krigsförråd förblev tomma. Innan man var klar med utvecklingen så sålde Vasallen plötsligt området till ett privat fastighetsbolag, Diös & Kuylensstierna (DK).

Nya ägare med nya planer

De nya ägarna har startat om planeringen och har nu nya planer för området. Man avser att inrätta bostäder i bl a pjäshallen och i kanslihuset. Man planerar också att längs stranden bygga 38 st "bunkrar" i cement och glas avsedda för sommarboende samt anlägga en lång

brygga ut i sundet med kallbadhus. För folkhögskolan planeras studentbostäder.

Flera av Vasallens hyresgäster ansåg att dom blivit lovade att köpa lokalerna som dom hyrde. I samband med att Vasallen lämnade området så uppfylldes inte detta löfte varför flera sa upp sina hyresavtal och flyttade ut från Kustparken. Några hade dock hunnit köpa sina lokaler och finns kvar. Bland hyresgästerna finns fortfarande Forsvarsmakten med anläggningar i hamnen där Kamratföreningen får disponera "Franska kasern" och "Minhallen". Nimbus båtfabrik finns kvar. Gotlands Idrottscentrum med sjukgymnast och fotvårdspecialist i sport- och simhallen och Ingenjörfirman Curt Nyberg i "ökenfortet" hann förvärva sina lokaler och finns också kvar.

Gotlands Idrottscentrum har påbörjat byggandet av förläggningar för att kunna ta emot träningsläger. Filmstudion "Kustateljén" fortsätter med filminspelningar i fd fredsmaterielförrådet. I de gamla mäss- och marketerilokalerna finns "Restaurang Kustparken" som även driver hotell och vandrarhemsverksamhet. Kurres El finns kvar i gamla fortlokalerna. Ny är Gotlands Närvärme AB som levererar fjärrvärme till fastigheter i Fårösund. Man hyr gamla mobförrådet med tillhörande byggnader och där man byggt en fliseldad värme-central. Rörledningar dras just nu i samhället bla till kommunens fastigheter.

En annan stor hyresgäst är Gotlands folkhögskola som håller till i skolbyggnad. Folkhögskolan presenteras på annan plats i tidningen. Hemvärnet och frivilligorganisationerna har lämnat "sjukan" som nu står tom.

Bygger nya villor

På övningsområdet vid skjutbanorna har ett annat fastighetsbolag, Utvakten, köpt mark och bygger där villor för såväl permanentboende som säsonsboende. Första etappen av tre är klara och inflyttade. Etapp 2 är i fullgång. Både tvåvånings radhus och enplans villor, alla med utsikt över sundet, kommer att finnas när samtliga planerade etapper är klara. Vid gamla badplatsen har badhyttorna rustats upp.

ANDERS BERLIN

Restaurang Kustparken f d markan

Internationell Amfibiestyrka

Repetitionsutbildning på understödsvapen

Uhpluton ur IAS utspisar 500 portioner mat

Överstelöjtnant Peder Ohlsson under samövning med Finska Nylandsbrigad

Inredning sjukvårdsbåt som ingår i IAS

I januari 2007 påbörjade Första Amfibie-regementet sitt arbete med att utveckla och utbilda den Internationella Amfibiestyrkan. Förbandet har under en längre tid planerat för styrkan som består av ca 300 man, blandat av officerare, reservofficerare, soldater och andra specialister.

Soldaterna är anställda under den fyra månader långa utbildningen som är indelat i olika skeden. Från den 1 juli 2007 sätts förbandet in i 30 dagars beredskap för att kunna delta i internationella operationer upp till 6 månader. Den Internationella Amfibiestyrkan är i många stycken ett unikt förband. Det är första gången som Amfibiekåren sätter upp ett insatsförband och utbildar enligt den nya tre terminssystemet.

Förbandet har dock deltagit i olika internationella uppdrag, men inte som ett renodlat insatsförband. Amf 1 är t.ex. huvudansvarig för pågående KS 15 (Kosovo) och har delansvar för FS 13 (Afghanistan).

Utbildningen för styrkan började med en grundläggande soldatutbildning för att få

alla på samma utbildningsnivå, också för att lättare kunna fungera i sammansatta enheter när förbandsskedet inleds.

För vissa av soldaterna var det några år sedan när de genomförde sin värnplikt, för huvuddelen ligger den färskt i minnet. I befattningsskedet delades de olika kompanierna in i respektive huvudtjänster för att genomföra sin specifika utbildning. Erfarenheten efter de första veckorna har visat att den mängdträning som soldaterna fick under sin värnplikt fortfarande sitter.

Oerhört imponerande

Överstelöjtnant Peder Ohlsson som är chef för IAS berättar; "Personalen är handplockade för sina specifika kompetenser, jag är oerhört imponerad av soldaterna i styrkan, de är motiverade och positiva till att lösa uppgifter". På frågan om vilka eventuella svårigheter Peder ser med IAS, svarar han; "Det absolut största problemet jag ser är att få tillgång till rätt materiel, exempelvis allt ifrån minsta sambandsmateriel (IGR individuell grupp materiel), till större materiel såsom kok container.

Flexibelt tänkande

Trots att det finns brister i viss materiel, känner jag stor tilltro till förbandet och att lösa de uppgifter som kommer att föreligga oss". Då ingen i dag kan säga vart och när en insats kan komma att ske, är det viktigt att utbildningen präglas av ett flexibelt tänkande för att kunna anpassas till alla typer av insatser. Att inte veta vart och när styrkan kan komma att sättas in är en stor motivation för personalen, berättar Peder.

En viktig del för IAS utvecklingen har varit det nära samarbete som Amf 1 har haft med Finska Nylandsbrigaden. Under ett antal år har förbanden samövat i syfte att utveckla en gemensam Internationell Amfibiestyrka, detta fortsatta även under 2007. Som ytterligare ett led i utvecklingen och träningen för IAS personalen, samövar styrkan tillsammans med Nylandsbrigaden under övningen Noble Mariner som genomförs på Sveriges sydkust under försommaren 2007. Det är en spännande och utmanande tid för bandet går till mötes.

BILD & TEXT
KRISTINA SWAAN ,AMF 1

Fira Nationaldagen 6 juni i Fårösund

Nationaldagen och Svenska Flaggans dag firas traditionsenligt i KA 3 museipark och förbandsmuseum onsdag 6 juni. Frivilligorganisationer, föreningar och klubbar uppmanas att delta med fanor/standar i fanborgen

Högtidstal av författaren
och sommargotlänningen
Theodor Kallifatides

Program

- 12.45 Samling i KA 3 museipark vid Franska Kasern
Organisationer bildar fanborg
Gotlandsmusiken spelar
Ordförande KA 3 Kamratförening
- 13.00 Svensk lösen
Högtidstal av Theodor Kallifatides
"Sverige Level!"
Nationalsången
Bungekören
Gotlandsmusiken spelar KA 3 regementes
marsch "Nordergutarna"
Bungekören
Gotlandsmusiken
Bungekören
Gotlandsmusiken
Avslutning
Fanborgen upplöses
Servering av kaffe
Öppet Hus i förbandsmuseet

KALLELSE

Årsmöte onsdag 6 juni kl 11⁰⁰

Kallelse till Gotlandskustartilleristerna, KA 3 kamratförenings årsmöte onsdag 6 juni 2007 kl 11.00 i KA 3 förbandsmuseum. Sedvanliga årsmötesförhandlingar: Eventuella frågor som skall behandlas på årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast 2 veckor före mötet.

Välkomna.

PS. Du har väl betalt årsavgiften 50:- för 2007? (Pg 18 80 91-3)

Sponsorer

I julbrevet informerade kamratföreningen om det ekonomiska läget för att trycka och ge ut denna tidning, när vi inte längre kan få samma stora stöd som tidigare av Försvarsmakten.

Uppropet om extra ekonomisk hjälp gav ett utmärkt resultat (6000 kr t o m 4 april). Tack vare de extra bidragen som inbetalts av medlemmar har vi kunnat hålla samma höga tryckkvalitet som tidigare år. Hur det blir kommande år vet vi inte. Vi är nu fyra kamratföreningar som skall komma överens om kostnaderna och därmed även kvaliteten på tidningen.

Ett stort tack för generösa bidrag:

TOMAS BANDHOLTZ, ANDERS BERLIN,
JOAKIM BJUHR, GUNNAR EKLUND, ULF FRIMAN,
INGRID FRISTRÖM, ERIK HOLM, STAFFAN JONSSON,
TORSTEN LÖFQVIST, VALTER MÖLLERSTRÖM,
SÖREN NORDEMAN, MAJ-BRITT POUSSETTE,
MAGNUS SUNDQVIST OCH BENGT WESTBERG

Sista(?) saluten från Fårösunds salutstaion? hemvärnet skjuter 2006. Kamratföreningen har föreslagit en fortsättning och väntar i skrivande stund på svar. Notera "Gotlandia" i bakgrunden.

En färsk bild på nybörjat underhållsarbete på 12 cm kanon som stått i batteri Mojnär söder om Slite. Batteriet ersattes av 12 cm m/70 på Asunden som även det är skrotat.

Försvar i förvar

KA 3 Kamratförening antog vid årsmötet 2006 ett uttalande med anledning av utredningen "Försvar i förvar" vars förslag innebär att all försvarsmuseiverksamheten på Gotland skall centraliseras till Tingstade. Av vårt uttalande som sändes till bl.a. Kulturdepartementet, Försvarsdepartementet och Överbefälhavaren samt olika instanser och organisationer på Gotland framgår klart att kamratförening inte är beredd att medverka i en flyttning av KA 3 förbandsmuseum till Tingstade.

Kulturdepartementet har inhämtat yttranden av ÖB, kommuner, länsstyrelser, landsting mfl. Berörda ideella föreningar och stiftelser som driver försvarsmuseer har dock inte tillfrågats om vad man tycker. Huvuddelen av remissinstanserna biträder utredningen. Så vitt vi vet idag (april 2007) har inget beslut i frågan fattats.

Styrelsen för KA 3 Kamratförening har ånyo yttrat sig till berörda beslutande instanser och informerat länsstyrelsen och kommunen på Gotland mfl. Det nya yttrandet understryker vad som tidigare sagts om att KA 3:s och Marinens verksamhet på Gotland bäst speglas på platsen för verksamheten och i den regementsmiljö som skall bevaras och som är byggnads-minnesmärkt. KA 3 traditionsplats skall enligt kamratföreningens uppfattning vara i Fårösund.

Det nya försvarsgemensamma museet före-

slås i utredningen drivas av en ideell förening eller stiftelse med driftbidrag från SFHM (Statens försvarshistoriska museer).

Föreningen "Wisborgslätts museivänner" har ändrat sina stadgar och ombildats till "Gotlands försvarsmuseum" till vilken de militära kamratföreningarna och andra organisationer kan ansluta sig. KA 3 kamratförening har i nuläget valt att inte gå med i den nya föreningen eftersom man från denna nya organisation klart uttalat att man av ekonomiska skäl inte räknar med att kunna driva museiverksamhet i såväl Tingstade som Fårösund.

Vi har i vårt senaste yttrande föreslagit att staten fortsätter med att lämna ekonomiskt stöd till ett museum i Fårösund som täcker hyreskostnaderna. Lokalerna som föreningen disponerar idag i Fårösund ingår i ett hyrespaket för hamnanläggning och byggnader som utnyttjas för de sjögående enheter ur Försvarsmakten som fortfarande är baserade eller tillfälligt baserar på Gotland. Hyran för museibyggnaden "Franska kasern" och för rådet "minhallen" visar sig svåra att särskilja ur hyrespaketet. Enligt vissa uppgifter så rör sig varmhyran för våra lokaler omkring 350 000 kr/år. Detta är oacceptabelt för oss och även för ÖB.

På kamratföreningens initiativ så har samtal med den nye hyresvärden Diös & Kuylenstierna AB förts om en kraftig

reducering av hyran för museets lokaler. Resultatet av samtalen blev att hyresvärden har beräknat kallhyran för "våra" lokaler till 140 000 kr, härtill kommer driftskostnader som museet får stå för. Den nya hyran är nästan en reduktion med 50% vilket vi tycker även fortsättningsvis kan betalas med statliga medel. Vårt förslag är att en KA 3 traditionsplats även i fortsättningen stöds av Försvarsmakten genom att Amfibieregementet får uppgiften inom ramen för sitt stödansvar för Gotland eller att SFHM ger ett driftbidrag som även inrymmer verksamhet i Fårösund.

Ett bibehållt KA 3 förbandsmuseum/traditionsplats i Fårösund som speglar Marinens verksamhet kan tillsammans med ett nytt försvarsmuseum i Tingstade som visar arméns verksamhet på ett utomordentligt sätt skildra försvarets utveckling på Gotland. Underhand har handläggaren på Amf 1 meddelat att regementet tillstyrker vårt förslag och kommer att föreslå att museet drivs vidare i Fårösund som en filial till Gotlands försvarsmuseum och att driftbidraget som kommer att ges även skall avse KA 3 delen. Om en sådan lösning kan komma till stånd så har KA 3 Kamratförening inget emot detta och kommer då att söka medlemskap i Gotlands försvarsmuseum.

Vi avvaktar de beslutande instansernas ställningstagande till ekonomiskt stöd som möjliggör en fortsatt traditionsbevarande verksamhet i Fårösund.

ANDERS BERLIN

Välkommen till KA 3 Förbandsmuseum

KA 3 Förbandsmuseum
Kustparken, Fårösund

Öppettider
sommaren 2007

19 juni - 31 augusti

Tisdag	15.00 - 18.00
Torsdag	15.00 - 18.00
Söndag	15.00 - 18.00

Om någon grupp önskar besöka museet på annan tid, ring Bernt Weinebrandt
telefon 0498-22 42 27, 070-22 88 868

Arne Ekman och Ingemar Bohlin demonterar en 7,5 pjäs

Pjäser med kaliber 7,5 cm

Bengt-Göran Söderlund håller på med att skriva en bok om alla pjäser, mätstationer och observationsplatser som förekommit i GK/KA 3 och dess företrädares krigsorganisation. Bengt-Göran var tidigare teknisk officer vid KA 3 och är nu verksam vid FMV. Han har delgett oss vissa uppgifter som han funnit i krigsarkivet om KA3 tillblivelse och uppsättningen av batterier. Med anledning av höstens och vinterns arbete med renovering av vår 7,5 cm museipjäs kan det vara på plats att berätta om pjästypen och dess historia. Vidare en kort redovisning av övriga pjäser med kaliber 7,5 cm som funnits vid GK/KA 3. Underlaget har hämtats ur Bengt-Görans material.

Ur pansarskeppet Drottning Viktorias kanon och lavettageliggare framgår att det fanns 4 st 7,5 cm pjäs m/12 i 7,5 cm lavettage nämligen kanon nr 44 förliga babord, nr 45 förliga styrbord, nr 47 akter babord och nr 48 akter styrbord.

Det är pjäs nr 45 som hamnat på KA 3 och som nu fått ett övergripande underhåll av museigruppen. "Vår" pjäs är tillverkad 1914.

Pjäs nr 45 monterades omkring 1933-1934 på minsveparen Kaparen. I mitten av 1950-talet moderniserades 6 st 7,5 m/12 pjäser på örlogsvarvet i Göteborg för att monteras i de två 7,5 cm batterier som nyuppsattes i slutet av 1950-talet nämligen KM 1 (Karlshamn 1) och TJ (Tjälدرس på Gotland).

Det framgår inte av det studerade materialet om pjäs nr 45 modifierades för KA-ändamål. Pjäsen stod reserv i förråd på KA 3 och

ställdes senare upp vid kasern Kanonen ("Arne Ekmans pjäs"). Batteri TJ bestod av pjäserna nr 30, 31 och 38 där nr 30 och 31 kan ha suttit på pansarskeppet Sverige (ej bekräftat) medan pjäs nr 38 kom från jagaren Wrangel. Som eldledningsutrustning i batteriet fanns CS 704/CS m/51, spaningsradar PS-72 samt en 3 m AMS

Vad skiljer 7,5 m/05 och m/12?

7,5 m/05 tillverkades av Stockholms Vapenfabrik och i Finspång i ett antal av 28 st (pjäserna modifierades och fick beteckningen m/05-10) medan 7,5 m/12 tillverkades av AB Bofors i ett antal av 24 st.

7,5/m 05

7,5 m/05 är en utveckling av 57 mm kanon m/89B som beroende främst på torpedbåtens förvandling till jagare, vilket krävde en kaliberökning och därmed ökad projektilvikt från

2,72 till 6,5 kg. Det blev den första kanonen försedd med enhetspatron. Patronhylsan (med viss modifikation, m/05B) blev normgivande för flera decennier framåt. Kanonen höjdriktades med ratt och sidriktades antingen med ratt eller (för första gången) med höftriktning. 28 stycken tillverkades av Stockholms Vapenfabrik och Finspång åren 1908-11. 7,5 cm kanon m/05 nr 21 blev 1914 ändrad till 7,5 cm lvkanon M/F genom att elevationen ökades från 20 grader till 45 grader och är därmed den första lv-kanonen inom det svenska försvaret. 7,5 cm kanonen m/05 utgjorde artilleribestyckningen på jagare byggda 1908-13.

7,5/m 12

Utvecklingen av 7,5 cm kanon m/05 fortsatte då Bofors genom vissa förbättringar kunde nå en VO på 810 m/s (för m/05 var VO 780 m/s, men senare kunde även här samma siffra som m/12

Pjäsdelar renjorda för ihopsättning

utnyttjas) och sålunda för första gången överskrida siffran 800. Även vissa förbättringar på lavetaget kunde införas. Pjästypen utgjorde tertiär-bestyckningen på pansarskeppen av Sverige-klass och artilleribestyckningen på jagare av Wrangel-klass (1918). Den växande jagaren krävde en ytterligare ökning av kalibern för "tv"-artilleriet samtidigt som lv-artilleriet tillkom, varför 7,5 cm pjäs m/12 utgör slutskedet av den lätta "tv"-kanonserien.

Övriga pjästyper kaliber 7,5 cm Kanonavdelningar vid Smöjen

(SJ), S:t Olofsholm (SF) och Slite (SE) avsågs 1954 att ersättas med ubåtspjäs m/16 och m/23. Detta kom dock aldrig till stånd eftersom kanonavdelningarna utgick ur krigsorganisationen 1957 och pjäserna skrotades. 1:a 75 mm lv-kanbatt, 3-75 mm lvpjäs m/36/(nr 501;502;503) (1940-47) eller batteri Biskops (BK) 2:a 75 mm lv-kanbatt, 3-75 mm lvpjäs m/30/(nr 17;18;19) (1941-43) lån från armén 3:e 75 mm lv-kanbatt, 3-75 mm lvpjäs m/30/(nr 9;10;11) (1942-43) lån från armén

Kalibern 7,5 återfinns vi senare i våra batterier Färö (FÅ), Slite 2 (SE 2) och Ljugarn (LN), Kappelshamn (KP) samt som fältpjäs m/65 i 202. batteriet / 2. spärrbataljonen samt i 302.

och 502. kabatterierna. En av Ljugarn-pjäserna står uppställd vid vårt museum liksom en av de rörliga pjäserna.

ANDERS BERLIN

Monterare Bertil Eklund

7,5:an i skick som ny efter höstens och vinterns renovering. Notera de vackra mässings- och läderdetaljerna.

Folkhögskolan i Fårösund

Gotlands folkhögskola, Fårösund, som den heter, invigdes officiellt i februari 2004.

2000 Framtidsdagen
Föreningen Utveckling Norra Gotland (UNG) som varit verksam sedan åttiotalet aktiverades av nedläggningsbeslutet av KA 3. Man beslutade sig för att göra en stor manifestation för att aktivera nya utvecklingsidéer för Norra Gotland och inbjöd till framtidsdagen - en idémässa. Deltagarna i framtidsdagen var förutom ungdomarna, inbjudna politiker, kulturpersonligheter, näringslivsrepresentanter, inflytelserika vinterfastlänningar, tjänstemän på viktiga befattningar m.fl. Det rädde något slags "Klondykestämning" där Klondykes guld var KA 3:s lokaler. Olika grupper fick presentera sina idéer i plakatform. På ett av plakaten stod det folkhögskola.

Folkhögskoleentusiaster
Plakatet folkhögskola lockade till sig en brokig skara människor som alla hyllade folkbildningstanken i allmänhet och folkhögskolan i synnerhet. Faktum är att den profil som Gotlands folkhögskola, Fårösund idag har lades fast denna februari eftermiddag år 2000.

2001 Folkhögskolegruppen skapar en vision
Den bildade arbetsgruppen fortsätter att träffas regelbundet efter framtidsdagen och lägger fast en vision för en folkhögskola i Fårösund. Folkhögskolan skall vila på tre ben, nämligen fred, hälsa och miljö. Senare tillkom kultur som man menade skulle

gå som en röd tråd och sammanbinda de tre benen. Arbetet i gruppen skedde helt på ideell basis.

Projektet får samhällets stöd. Den ideella gruppen kom ganska snart till ett skede där den insåg att det inte gick att komma vidare utan att samhället slöt upp på gruppens förslag. Man beslutade därför att kontakta föreningen Utveckling Norra Gotland (UNG) för att söka medel för att arbeta vidare med visionen folkhögskola till Fårösund. En projektansökan gjordes som gick till såväl Länsstyrelsen som Gotlands kommun, Regionala Utvecklingsenheten, (RUE). Ansökan lämnades in sent på våren år 2000. I november kom beskedet att RUE beviljat medel för ett tvåårigt projekt med uppdraget att försöka starta ett utbildnings och utvecklingscentrum i Fårösund.

Lokalerna tas i besittning
Vid "intagandet" av skolbyggnaden var denna möblerad. Efter hand kördes dock möblerna bort och skolbyggnadens lokaler ökade allt mer. Försvarsmaktens beslut var att ta bort allt lösöre som inte var fastskruvat i golv eller väggar. Flaggskeppet skolbyggnaden som stolt skulle visas upp och locka till sig utbildningsanordnare saknade plötsligt möbler. Projektmedlen var inte avsedda för investeringar men genom sparsamhet kunde man ändå få ihop så mycket att man kunde utrusta ett par klassrum med skolmöbler.

2002 Stöd

Projektet fick ekonomiskt stöd från flera håll. Visby stift donerar 200 000 kr till projektet och

Lövsta Landsbygdscentrum och Studieförbundet Vuxenskolan utrustar tillsammans en datasal. Lövsta visar också ett stöd för projektet genom att man marknadsför och genomför ett stort antal utbildningar inom dataområdet i skolbyggnaden i Fårösund från och med hösten -01 och framåt i tiden.

Flera av dessa utbildningar genomförs som en följd av Kunskapslyftet. Folkbildningsrådet konsulteras som är det organ som beslutar om nyetablering av folkhögskolor. Vidare fördelar man statsbidragen till befintliga skolor. En rörelsefolkshögskola? I november 2001 bildas en folkhögskoleförening med uppdraget att ansöka om att få starta en ny folkhögskola i Fårösund. Medlemmarna är Visby stift, Studieförbundet Vuxenskolan, Folkuniversitetet, Hasselarörelsen, Bygdegårdsförbundet på Gotland, Föreningen UNG, Företagarföreningen Fårö, Fårösund och Gotlands kommun. Den första mars 2002 skulle ansökan vara klar. Den 28 februari lämnades ansökan in.

Kunskapslyftet och folkhögskolan i Hemse räddar utbildningen

Diskussionen förs upp på högsta kommunala nivå och kommunalrådet Eva Nypelius möjliggör en överenskommelse mellan FUU, (Fårösunds utbildnings- och utvecklingscentrum) Kunskapslyftet och Hemse folkhögskola som innebär att Kunskapslyftet finansierar utbildningen mot att Hemse tar det pedagogiska ansvaret och ger FUU i uppdrag att genomföra

utbildningen.

FUU får avslag från Folkbildningsrådet, men hoppet lever vidare. Folkbildningsrådet tyckte dock att konceptet med vår huvudmannorganisation var något nytt och spännande. Vi uppmanas att arbeta vidare och söka nya kontakter med andra folkhögskolor och inkomma med ny ansökan.

Vi vågar sikta på en ny speciallinje

Folkhögskolor har alltid vid sidan av sin obligatoriska allmänna linje en eller flera speciallinjer. Hasselarörelsen i Klintehamn hade ingen egen utbildning till behandlingspedagog. Eftersom man inte visste hur det skulle bli med folkhögskoletanken så anpassade man kursplanerna efter principerna för KY-utbildningar (kvalificerad yrkesutbildning) som skulle göra skolan oberoende av pengar från folkhögskolevärlden. Utbildningen kommer med i Komvux katalog och får 40 sökande till 20 platser. Succé! FUU blir en kommunalpolitisk angelägenhet. På fem år beräknas skolan ha drygt hundra elever på årsbasis varav 40 boende på det blivande internatet. Det innebär att folkhögskolan i Hemse behöver ett driftstillskott på c:a 2 miljoner plus investeringspengar till internat. Kalkylen behandlas välvilligt av budgetberedningen i Gotlands kommun

2004 invigning

I februari 2004 invigs Gotlands folkhögskola, enheten Fårösund, av kommunalrådet Jan Lundgren. Till tjänsten som biträdande rektor med ansvar för

I skolbyggnaden pågår fortfarande samma verksamhet, numera i Folkhögskolan Fårösunds regi och med definitivt ett annat innehåll

Fårösunds enheten utses Pär-G Werkelin. Nu startar också nya utbildningar: Ella – Pop och rock för kvinnor, Ull och tovning och andra intaget till Behandlingspedagogutbildningen

2005 80 elever

I januari startade en ettårig utbildning i hantverksyrken för film- och videoproduktion. Denna utbildning genomfördes i samarbete med Kustateljén (i fd fredsmaterielförrådet) När höstterminen startade hade skolan följande utbildningar: Behandlingspedagoger Åk1 och 2, Ella, Filmhantverk, nystartad Fritidsledarutbildning och Allmänna linjen Åk1. Skolan hade nu c:a 80 elever i de olika utbildningarna.

2006 över 100 elever

I januari togs en ny omgång Filmhantverkare. Under sommaren genomfördes flera sommarkurser och i samarbete med Högskolan på Gotland en internationell kurs. Vid höstterminens början kunde man räkna

in 116 elever som fördelade sig på Behandlingspedagoger 1 & 2, Fritidsledare 1 & 2, Allmänlinje 1 & 2, Ull och tovning, Filmhantverk och Ella. Målet med 100 elever är mer än väl nått!

För att klara undervisningen, elevservicen och administrationen av hela skolan uppgick antal anställda till c:a 20 personer.

Nutid 2007

Samtliga elever på Vårkursen har anmält sitt intresse för att börja på Allmänna linjen i höst. Det är en fantasisk utveckling! Dels för att det inte funnits någon tradition på norra Gotland att gå på folkhögskola och dels för att en folkhögskola utan Allmän linje är en folkhögskola utan själ. Skolan börjar nu bli riktigt trångbodd och man är tvungen att utnyttja lokaler utanför skolbyggnaden. Gamla militärrestaurangen utnyttjas för musikutbildningen. En kafeteria har byggts utanför Filmsalen med altandörr mot söder. Till sommaren är många flera sommarkurser för-

lagda till Fårösund än sommaren 2006. Den stora nyheten är en arkeologikurs som man kan välja att gå i 2,3 eller 4 veckor.

Framtid

Skolan fungerar nu mycket bra och stämningen är fin. Ett önskemål är att Fårösunds samhälle kunde presentera sig mer genom sina föreningar. Tillsammans med fastighetsägaren D & K har man nu projekterat ett "Musikens hus" för Ellautbildningen vilket kommer att medföra ändamålsenliga lokaler för den utbildningen och frigöra lokaler inne i skolan. Till hösten kommer skolan att starta en ettårig Skrivarlinje och en utbildning i spelutveckling för kvinnor kallad Super Marit. Filmhantverksutbildningen som tidigare startat i januari får i höst ett nytt intag.

Det finns egentligen inga gränser för hur folkhögskolan i Fårösund kan växa. Det är bara politiska beslut och njugg statlig tilldelning som kan hämma en fortsatt expansion.

Biträdande rektorn för Gotlands läns folkhögskola Pär-G Werkelin, ansvarig för skolan i Fårösund, har lämnat en omfattande historiebereskrivning om tillkomsten av Gotlands folkhögskolan i Fårösund och dess verksamhet under åren. Av detta material har här lämnats ett kortare referat.

Militär mentor i Afghanistan

Om man som militär åker till Afghanistan för att lära känna afghaner, då finns det en tjänst som passar bra - att vara mentor för den afghanska nationella armén ANA.

I och med FS 11 påbörjade Sverige ett nytt uppdrag inom ramen för ISAFs utökade uppgifter i Afghanistan. Ett uppdrag som innebär att personal ställs till förfogande som mentorer åt Afghan National Army (ANA) i en organisation som döpts till Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT).

Arbetet som mentor

En av de två första mentorerna från Sverige har varit överstelöjtnant Lars Ellebring som mentor operations (G3) vid 209:e kårstaben i Mazar-E Sharif.

Arbetsuppgifterna innebar i stort en daglig dialog med motparten inom ramen för avdelningens arbetsuppgifter.

Anja Edvardsson, Press- och informationsofficer vid den svenska styrkan FS 11, skrev i en artikel på www.mil.se den 4 sep 2006 följande om OMLT:

För Lars, en överstelöjtnant som arbetar med att stödja operationssektionen G3, är det dags för det vanliga förmiddagsmötet.

Han lämnar den lilla campen Camp Spann där svenskar, amerikaner, tyskar, norrmän, polacker och kroater samsas om allt från arbetsrum och matsal till gym och gemensamhetsutrymmen. Först går han och

hämtar två tolkar - en som är rutinerad och en som behöver mer erfarenhet - och promenerar vidare ner till ANA:s camp.

Där är allt som vanligt - nästan. En viktig guvernör har sorg sedan hans far har dött så ingen officer av hög rang är på plats. På G3 är det major Abdullah som håller ställningarna. Lars frågar hur det går med ordern för en kommande operation och hör sig för om en incident som inträffat i området.

- Min roll är att ge råd. Jag berättar hur en order ska skrivas och jag ger tips - men jag skriver den inte åt dem, säger Lars.

Stabsarbetet finslipas

Och råden behövs. Visserligen har afghanerna mer krigserfarenhet än de flesta efter nära 30 års krig - men när det gäller stabsarbete har de långt kvar.

- Om vi svenskar ska skriva en order om hur en trupp ska flyttas från A till B, då blir det kanske 20 sidor. Vi tar hänsyn till allt från personal, logistik, samband och givetvis den operation som ska genomföras. Här gör chefen det enkelt för sig - han skriver ihop en sida helt själv. Men då missar han också väldigt mycket. En sak vi jobbar mycket med är att öka samarbetet mellan sektionerna i staben.

Det går långsamt. Den som ska lyckas här måste vara diplomatisk, ha en ängels tålmod, vara ödmjuk och vidöppen inför andra kulturer.

- Och så måste man sätta rimliga målsättningar, annars blir man besviken. Vi kan och ska inte tvinga på dem vårt sätt att arbeta och då tar det tid, säger Lars.

Soldater får lära sig läsa och skriva

En stor svårighet som ANA tampas med är att många av soldaterna inte kan läsa och skriva.

- Att inte kunna läsa är som att vara blind - man missar så mycket. Men vi har kurser där soldaterna lär sig läsa och skriva. De som lyckas bra går vidare i karriären. En annan sak vi utbildar mycket i är kartläsning. Många har haft svårt att lära sig koordinater och hur man hittar rätt, berättar major Abdullah.

De båda officerarna diskuterar noga och allvarligt igenom den närmaste framtiden. Men de skrattar också mycket.

- Jag är mycket tacksam över alla råd jag får. Och jag tycker om Lars - vi har roligt hela tiden, säger Abdullah.

Stabsbefälet major Abdullah (till höger) mfl i kårens stridsledningscentral

Krigsdagbok och lägeskarta

Sedan är det dags för Lars att gå. Abdullah följer med. Målet är stridslednings-centralen, TOC:en. Här kan Lars uppdatera sig om det senaste dygnet.

- Det de behöver hjälp med här är att föra krigsdagbok, göra en lägeskarta, markera den på ett konsekvent sätt och hålla den uppdaterad. Men det har de blivit riktigt duktiga på. För att gå vidare behövs datorer, och det saknas ännu, säger Lars.

Efteråt är det dags för lunch. På vägen passerar Lars en större grupp ANA-soldater.

- Även om vi inte jobbar direkt med trupperna är det kul att se hur det går för dem. Det är här resultatet av stabsarbetet märks. Och de här soldaterna är i krig. Det de gör är på riktigt. De kan mycket väl bli skickade till södra Afghani-stan, eller så kan de behöva användas här. Målet är att ANA och polisen ANP tillsammans ska kunna stå för säkerheten här i landet, utan vår hjälp, säger Lars.

Kulturskillnader en utmaning

Hans kollega, kapten Nilsson, märker ofta av att det händer mycket inom ANA. Han arbetar med att ge råd till personalsektionen och den juridiska avdelningen.

- Det är mycket att göra. Någon blir anställd eller avskedad minst varannan dag, berättar han.

Tidigare saknade afghanerna skrivelser som reglerade personal-tjänsten. Nu har de fått det från amerikanska försvarsmakten.

- Men det är ändå afghanerna som bestämmer hur det ska tillämpas. Kulturerna är så olika att det inte bara går att använda rätt av. Vi utgår från afghanernas kultur och deras behov. För min del innebär det att jag har ett stort regelverk att hitta rätt i innan jag kan ge några råd, säger kapten Nilsson.

För de båda svenskarna innebär jobbet många kulturkrockar.

- Man måste vara vidöppen för andra kulturer. Och det gäller inte bara den afghanska. Man lär sig mycket när man jobbar tillsammans med andra länder inom ISAF - för vi jobbar inte likadant, säger Lars.

Uppgiften för OMLT

Träna, lära och ge råd till ANA för fortsatt utveckling av kunskaper och förmågor och assistera vid planering och genomförande av ANA fältoperationer till en nivå att de själva klarar av att försvara landet. Dvs. ANA har det fulla ansvaret för alla beslut och alla operationer men med stöd av OMLT. Till uppgiften för OMLT hör som namnet säger också att ge s.k. Liaison dvs. underlätta samarbetet med alla andra ISAF-enheter inom Regional Command (RC). Främst då alla Provincial Reconstruction Teams (PRT) med Mobile Observation Teams (MOT) där Sverige ansvarar för ett i Mazar-E Sharif sedan mars 2006, en Quick Reaction Force (QRF) som i norr ansvaras av Norge samt Medical Evacuation Teams (MEDEVAC). Dessutom samarbetas med enheter ur US Army. OMLT har till skillnad från US Army enbart att agera inom ramen för ISAF-mandatet vilket innebär en snävare ram än den som USA-koalitionen i Operation Enduring Freedom opererar inom.

Sammanfattning

Personligen anser jag att Sverige i och med beslutet att etablera sig i Afghani-stan har "lovat" det afghanska folket att bistå dem under återuppbyggnaden av landet och därmed inte satt någon definitiv slutpunkt. Sverige borde överväga att utöka det civila inslaget i afghanistanmissionen och därigenom visa att vi inte enbart har militär kapacitet.

ISAF är och kommer att vara i landet på det afghanska folkets och dess armés begäran och måste då vara troget sitt motto "Hjälp och samarbete".

ISAF måste ha förståelse för muslimska värden.

ISAF måste ha/visa tålamod med att hjälpa Afghanistan.

Skolbarn utanför sin skola i Dehadi.

Verksamheten vid OMLT bedrivs vid 209:e kårens garnison i Mazare-E Sharif i norra Afghanistan

Lars Ellebring vid entrén till den amerikanska campen Mike Spann.

FÖRSVARSMAKTEN
P 18, A 7, LV 2, KA 3 KAMRATFÖRENINGAR
Box 2012
621 26 Visby

B

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan

Plats för etikett (motsv)